

Kantatien 51 parantaminen välillä Sunnanvik (Siuntio) – Munkinmäki (Kirkkonummi), YVA Luontoselvitys

Päiväys	29.11.2024
Laatija	Lauri Erävuori ja Juha Kiiski
Tarkastaja	Jaakko Kullberg
Projektinumero	KAU47376

29.11.2024

Sisällysluettelo

1	Johdanto	3
2	Selvitysalue ja työn sisältö	3
3	Menetelmät	6
	3.1 Epävarmuustekijät	12
4	Liito-orava	13
5	Pesimälinnusto	17
6	Korennot, viitasammakko ja saukko	23
	6.1 Korennot	23
	6.2 Viitasammakko	25
	6.3 Saukko	25
7	Kasvillisuus ja luontotyypit	26
	7.1 Luonnonpiirteet ja kasvillisuuskuviot	26
	7.2 Huomionarvoiset luontotyypit	29
	7.3 Selvitysalueen erityiset luontotyyppi-arvot	38
	7.4 Huomionarvoiset kasvilajit ja haitalliset vieraslajit	41
8	Lähteet	42

29.11.2024

Kantatien 51 parantaminen välillä Sunnanvik (Siuntio) – Munkinmäki (Kirkkonummi), YVA Luontoselvitys

1 Johdanto

Tämä luontoselvitys on tehty liittyen kantatien parantamiseen välillä Sunnanvik-Munkinmäki. Selvitys käsittää suunnitelma-alueen liito-orava-, luontotyyppi- ja kasvillisuuskartoitukset sekä kohdennetut pesimälinnusto-, korento-, saukko- ja viitasammakkokartoitukset.

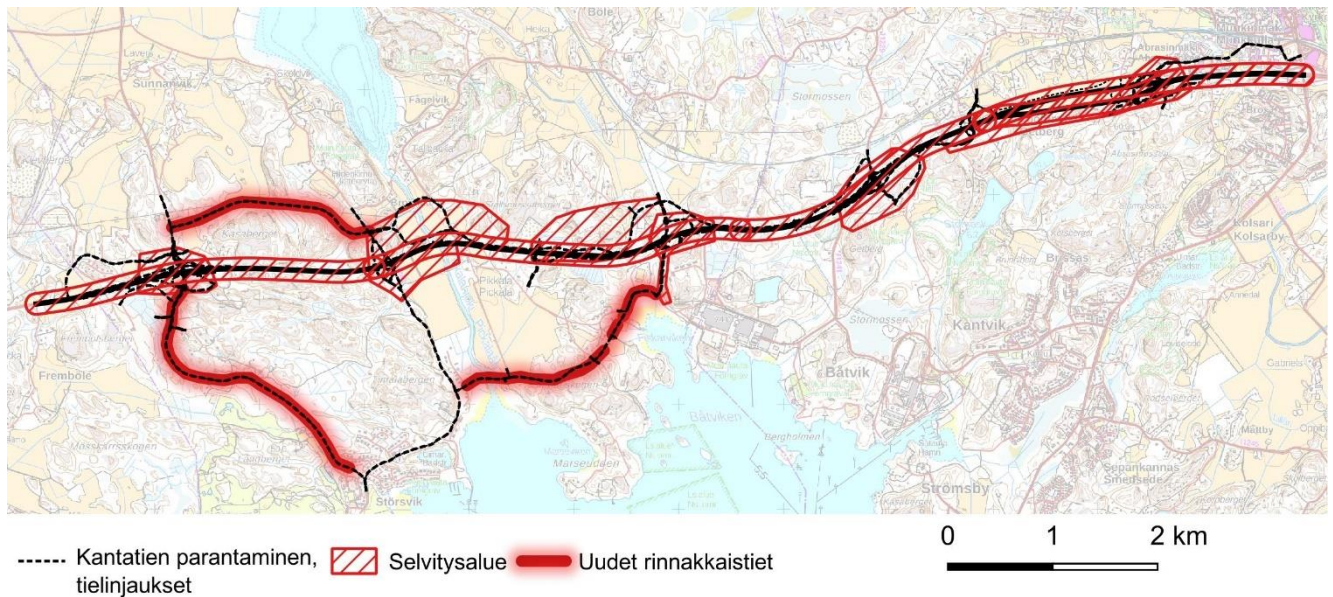
Selvityksissä tuotettu luontotieto on talletettu paikkatietomuotoon, ja tulosten käyttö jatkosuunnittelussa on selkeintä hyödyntäen paikkatietoa. Paikkatieto mahdollistaa myös yksittäisen kohteen tarkemman tarkastelun.

2 Selvitysalue ja työn sisältö

Selvitysalue käsittää kantatien 51 parantamisen YVA-menettelyssä esitetyt vaihtoehtoiset kantatien linjaukset noin 100 metriä leveänä vyöhykkeenä keskilinjan molemmin puolin sekä suunnitellut liittymäalueet. Lisäksi uudet rinnakkaistiet kartoitettiin luontotyyppien ja liito-oravan esiintymisen osalta. Siltä osin, kun rinnakkaistiet ovat osa nykyistä tieverkkoa, ei luontokartoituksia tehty, kuten esimerkiksi Störsvikintie Siuntiossa sekä Munkinmäen alueen katuverkko Kirkkonummella. Työn sisältö määritettiin YVA-menettelyn alkaessa yhteistyössä Uudenmaan ELY-keskuksen kanssa. YVA-ohjelmasta annetun lausunnon perusteella työohjelmaan sisällytettiin saukkokartoitus Kvarnbyåssa.

29.11.2024

Kuva 1. Selvitysalue.

Esiselvityksessä tunnistettiin suunnittelualueelle sijoittuvia luontoarvoja ja arvopotentiaalia. Koko suunnitelma-alueelta on aiemmin tehtyjä luontoselvityksiä, joita käytettiin lähtötietoina esiselvityksessä. Lisäksi lähtöaineistona käytettiin Suomen Lajitietokeskuksen lajihavaintotietoja, Zonation-analyysia (AMA01) ja alueen uusimpia ilmakuvia.

- Kasvillisuuden ja luontotyyppien osalta kattavat aiemmat selvitykset, huomioitu selvitykset vuoden 2009 jälkeen –Koottiin aikaisempi tieto, jonka perusteella määritettiin tarkistettavat kartoituskohteet huomioiden nykyinen luontotyyppittely. Kartoitus kohdennettiin Kt 51 tielinjausten alueelle noin 200 m leveänä vyöhykkeenä (100 m molemmin puolin) sekä liittymäalueille. Kartoituksissa huomioitiin uudet luonnonsuojelulain luontotyytit. Selvitysalueelta kartoitettiin uhanalaiset ja suojellut (luonnonsuojelulaki, vesilaki) luontotyytit, huomionarvoiset luontotyyppikohteet sekä uhanalainen tai rauhoitettu kasvilajisto. Kartoitusten lähtötietoina käytettiin koko selvitysalueen kattavia, aiemmin laadittuja luontotyyppikartoituksia (Etelä-Siuntion osayleiskaavan luontoselvitys sekä eteläisen Kirkkonummen luontoselvitys keskeisimpinä, ko. selvitykset kattavat koko selvitysalueen).

29.11.2024

- Liito-oravaselvitykset koko selvitysalueelta ovat osin puutteelliset ja toisaalta lajin tilanne ”elää” ajassa –liito-oravakartoitus lajille potentiaalisissa metsäympäristöissä Kt51 tielinjausten alueella noin 200 m leveänä vyöhykkeenä (100 m molemmin puolin) sekä liittymäalueilla ja tiedossa olevilla rinnakkaistiealueilla.
- Viitasammakon elinympäristöpotentiaali määritetty koko suunnittelualueella; ei juurikaan potentiaalisia ympäristöjä. Tarkistettavia kuitenkin Stallsmossenin suolammikko ja vesikuoppa Pikkalan ABC:n tuntumassa. Muutoin lähinnä yksittäisiä ojia, joita ei tarkistettu.
- Pesimälinnustoselvityksiä on laadittu Marsuddenin luontoselvitysalueelta sekä yksittäisiltä pienemmiltä alueilta Siuntiosta ja Kirkkonummelta. Kaikkiaan kantatien tuntumassa ei ole erityisiä linnustokeskittymiä, ympäristö pääasiassa kalliovoittoisia metsiä, länsi- ja itäosassa peltoja. Kartoitukset kohdennettiin potentiaalisesti monimuotoisempiin ympäristöihin (mahdolliset luonnontilaiset, eheät metsät tai muut monimuotoiset ympäristöt liittymäalueilla ja kantatien varressa)
- Korentojen (direktiivilajit) tyypillisiä elinympäristöjä ei ole lukuun ottamatta Pikkalanjokea ja mahdollisesti Stallsmossenin suolammikko. Korentokartoitukset kohdennettiin Pikkalanjoelle sekä Stallsmossenin lammikolle.
- Saukko esiintyy Pikkalanjoessa. Lisäksi lajista on tehty havaintoja aikaisemmin Kvarnbyån uomasta. Saukon esiintymistä kartoitettiin Kvarnbyån osalta keskittyen kantatien tuntumaan.
- Haitallisten vieraslajien esiintyminen kartoitettiin luontotyyppikartoitusten yhteydessä.

29.11.2024

3 Menetelmät

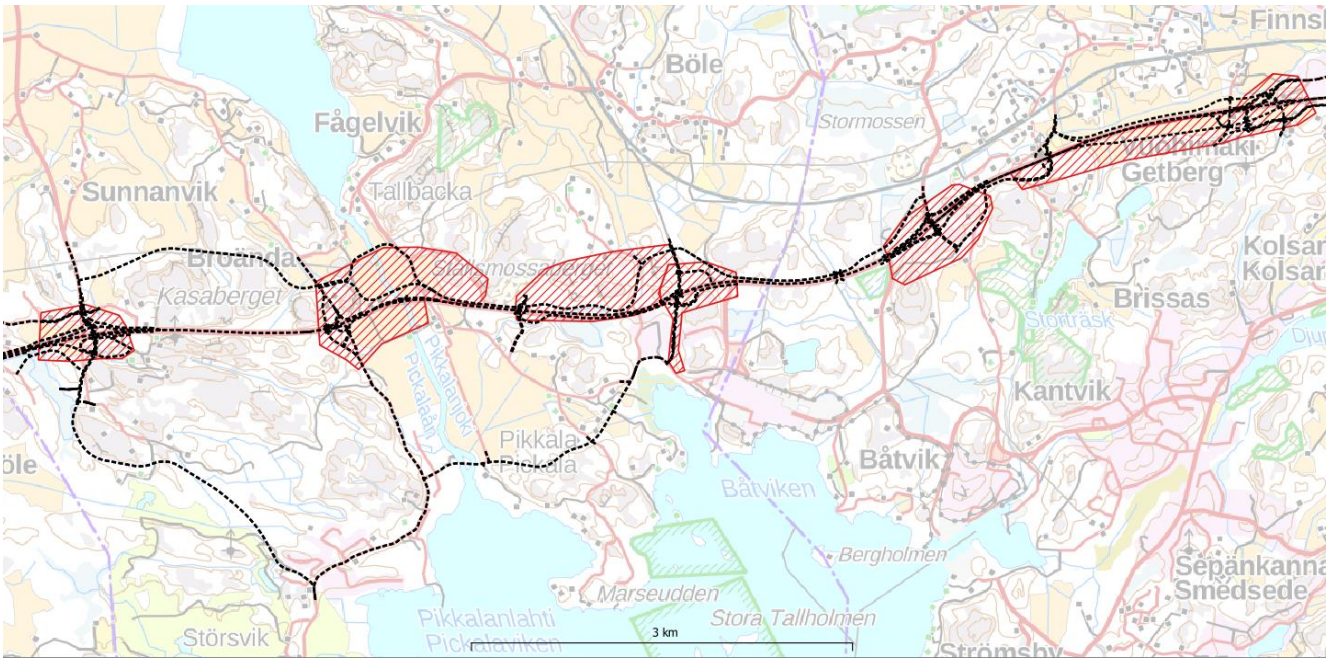
Yleiskuva ja käsitys alueen luonnonympäristöstä koottiin aikaisemmista luontoselvityksistä. Lajihavainnot haettiin 2.3.2023 Suomen Lajitietokeskuksen tietojärjestelmästä (Laji.fi). Lajihaku toistettiin keväällä 2024.

Liito-oravan esiintyminen kartoitettiin huhti-toukokuussa 2023 kävelemällä kattavasti läpi lajille soveltuvat metsät ja metsiköt kantatien selvitysalueella ml. liittymäalueet. Kohteet valittiin esiselvityksen perusteella, jossa poimittiin lajista aiemmin tehdyt havainnot sekä määritettiin potentiaaliset metsikkökuviot ilmakuva- ja metsävaratietoaineistojen perusteella. Menetelmänä oli etsiä liito-oravan ulostekasoja sekä lajin pesimiseen soveltuja kolopuita ja risupesiä. Kartoitusta laajennettiin keväällä 2024 koskemaan myös suunniteltua rinnakkaistiestöä, jonka osalta kartoitus kohdennettiin vastaavasti lajille soveltuviin metsiin ja metsiköihin. Samalla tarkistettiin kantatien tuntumassa sijaitsevat, aiemmin tunnetut lajin esiintymiskohteet toiseen kertaan sekä tarkistettiin luontotyyppiselvityksessä esiin nousseet, aiemmin tunnistamattomat potentiaaliset metsiköt. Kartoituksen toteutti FM biologi Lauri Erävuori ja kartoitukseen käytettiin vuonna 2023 50 työtuntia ja keväällä 2024 50 työtuntia.

Pesimälinnustokartoitus tehtiin kohdennetusti kantatien liittymäalueille sekä itäosassa tarkastellulle uudelle tielinjauksen alueelle touko-kesäkuussa kahtena kartoituskäyntinä vuonna 2023. Menetelmänä käytettiin sovellettua kartoituslaskentaa kulkemalla kattavasti eri ympäristöt liittymäalueilla. Kartoitukset tehtiin aamuisin klo 05-10 välisenä aikana 27.5.-29.5, 10.6.-11.6. Kartoituksen toteutti FM biologi Juha Kiiski.

29.11.2024

Kuva 2. Pesimälinnuston kartoitusalueet.

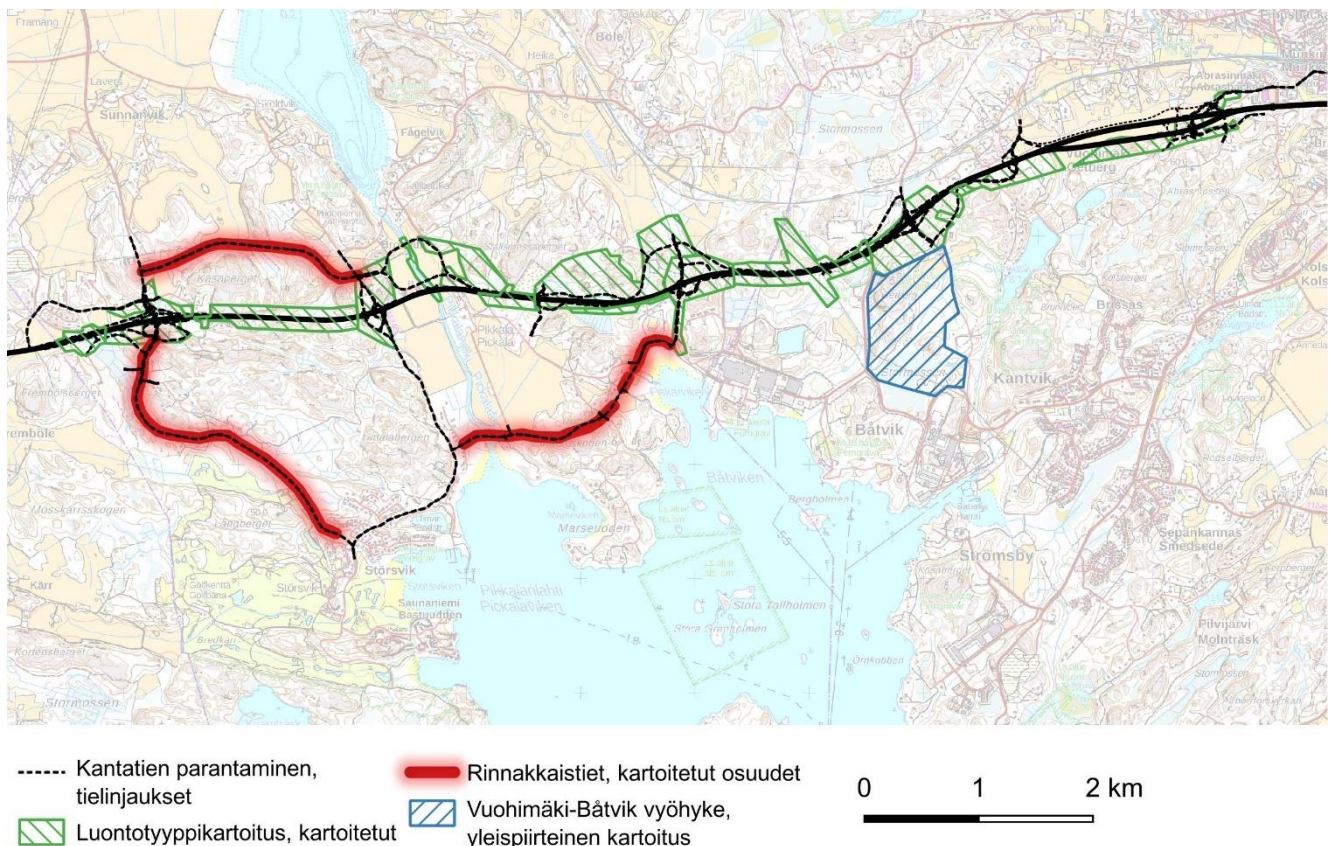
Luontotyyppi- ja kasvillisuus selvityksiä tehtiin elo-syyskuussa 2023 sekä kesä-elokuussa 2024. Lähtötietona hyödynnettiin aikaisempia selvityksiä sekä liito-orava- ja pesimälinnustokartoitusten yhteydessä tehtyjä havaintoja. Käytännössä koko kantatien varsi sekä liittymäalueet ja itäosan vaihtoehtoisen tielinjauksen alue käveltiin lähes kauttaaltaan läpi. Kantatien varressa kartoittamatta jätettiin hakkuuaukeat, maa-ainesottoalueet, pellot sekä rakennetut ympäristöt. Rinnakkaistiestön kartoitukset tehtiin kävelemällä tielinjaus läpi niiltä osin, kun tietä ei ole vielä rakennettu. Nämä osuudet on kaavoitettuja, ja tiet on osoitettu kaavoissa. Vuohimäen ja Båtvikin välinen alue kartoitettiin hyvin yleispiirteisesti. Tavoitteena oli rajata olennaiset, erityisiä luontoarvoja omaavat alueet. Kyseiselle vyöhykkeelle ei ole osoitettu uuden rinnakkaistein linjausta. Jatkosuunnittelussa mahdollisesti osoitettavan tielinjauksen alueella on joka tapauksessa tarpeen tehdä tarkentava kartoitus. Luontotyyppikartoitukseen käytettiin noin 14 työpäivää. Kartoituksen yhteydessä kirjattiin havainnot haitallisista vieraslajeista. Kartoitukset toteuttivat FM biologi Lauri Erävuori ja FM biologi Juha Lindy.

29.11.2024

Maastossa rajattavina arvokkaina kohteina huomioitiin kasvillisuuden ja luontotyyppien osalta:

- Luonnonsuojelulain 29 § mukaiset suojeltavat luontotyypit
- Vesilain 2 luvun 11 § mukaiset suojeltavat vesiluontotyypit
- Luontotyyppien uhanalaisuusluokituksen mukaiset uhanalaiset ja silmälläpidettävät luontotyypit sekä lajien uhanalaisuusluokituksen mukaiset uhanalaiset ja silmälläpidettävät sekä alueellisesti uhanalaiset lajit.
- Alueellisesti ja paikallisesti edustavat luontokohteet (esim. perinneympäristöjen luontotyypit, iäkästä puustoa sisältävät monimuotoiset kangasmetsäkohteet, geologisesti arvokkaat muodostumat)

Kuva 3. Luontotyyppikartoitusten kartoitusalueet.

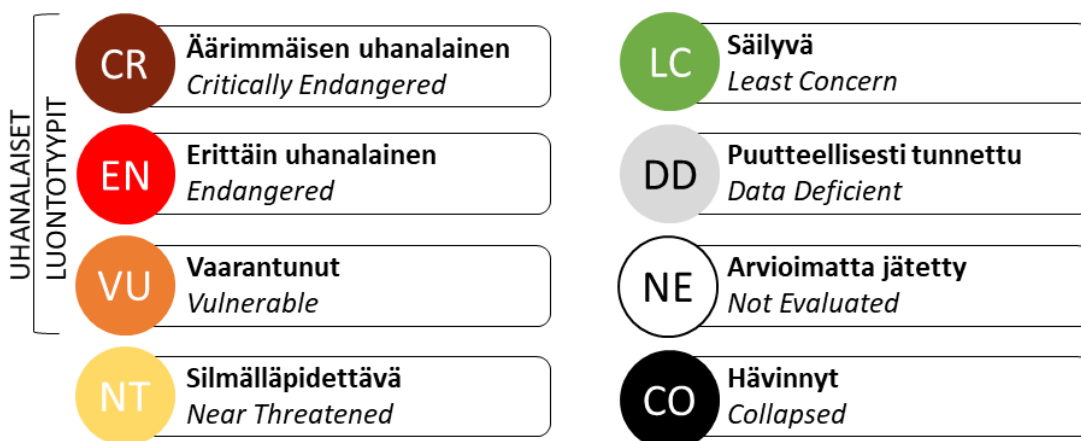
29.11.2024

Tunnetut ja maastotyössä löydetyt arvokkaat kohteet arvotettiin luontoarvojen perusteella. Kohteiden arvotuskriteereinä käytettiin kohteen edustavuutta, luonnontilaisuutta, harvinaisuutta ja uhanalaisuutta. Arvoluokat perustuvat Luopas-oppaan (Mäkelä ja Salo 2024) neliportaiseen luokitteluun. Eri arvoluokkiin sisältyvät kohteet on kuvattu tarkemmin Luopas-oppaassa.

Arvoluokka 1	Arvoluokka 2	Arvoluokka 3	Arvoluokka 4	-
Lainsäädännöllä turvatut kohteet	Erittäin tärkeit kohteet	Monimuotoisuutta turvaavat kohteet	Monimuotoisuutta tukevat kohteet	Tavanomainen luonto

Kartoituksen yhteydessä rajattiin uhanalaisten, suojeltujen tai muutoin huomionarvoisten kasvilajien esiintymät sekä haitallisten vieraslajien esiintymät.

Luontotyyppit on luokiteltu uhanalaisuuden mukaisesti perustuen vuoden 2018 luontotyyppien uhanalaisuusarviointiin. Uhanalaisuusluokista on käytetty tekstissä lyhenteitä. Kohteen edustavuuden määrittelyn perusteella kullekin kuviolle on määritetty arvoluokka. Näin ollen tavanomaista talousmetsää edustava kangasmetsäkuvio, huolimatta uhanalaisuusluokastaan, kuuluu arvoluokkien ulkopuolisiin, tavanomaisiin kohteisiin. Lukijan on siis syytä huomata, että pelkällä uhanalaisuusluokittelulla ei voi "poimia" merkittäviä luontoarvokohteita.

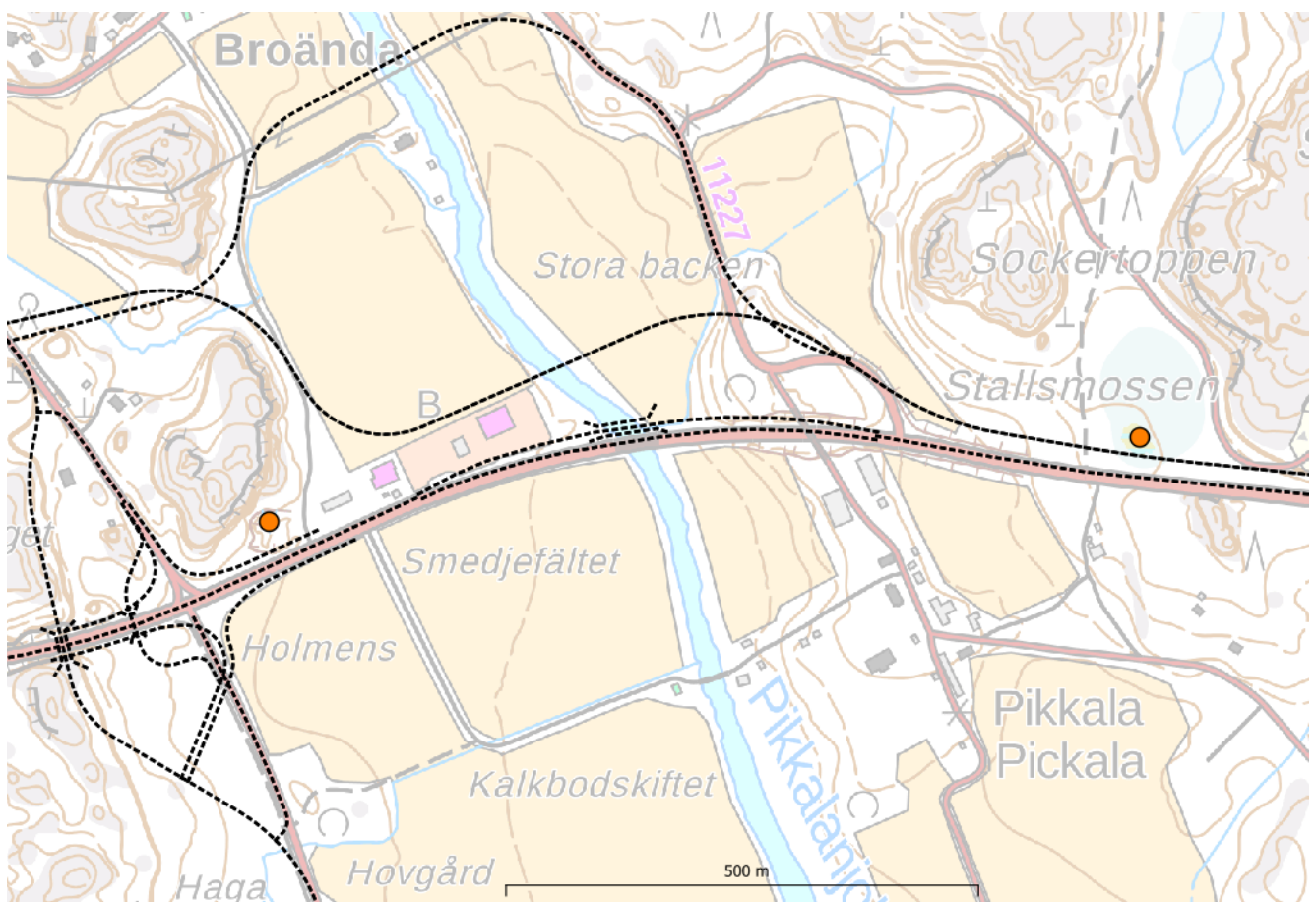
Kuva 4. Luontotyyppien uhanalaisuusluokat. Varsinaisia uhanalaisia luontotyypppejä edustavat äärimmäisen ja erittäin uhanalaiset luontotyyppit sekä vaarantuneet luontotyyppit.

29.11.2024

Viitasammakkokartoitukset tehtiin kohdennetusti ennalta tunnistetuille kahdelle kohteelle (Stallsmossen ja Pikkalan ABC:n lammikko).

Kartoitusmenetelmänä oli viitasammakkokoiraiden soidinäntelyn kuuntelu soidinaikana. Kartoitus tehtiin 2023 kahtena päivänä (20.4. ja 3.5). Kartoitukset toteutettiin iltapäivästä sekä iltayöstä, auringonlaskun aikaan. Kartoituksessa käytettiin houkuttimena viitasammakon ääntelyn toistamista kaiuttimesta eli ns. ääniatrappia. Kartoituksen toteutti FM biologi Lauri Erävuori.

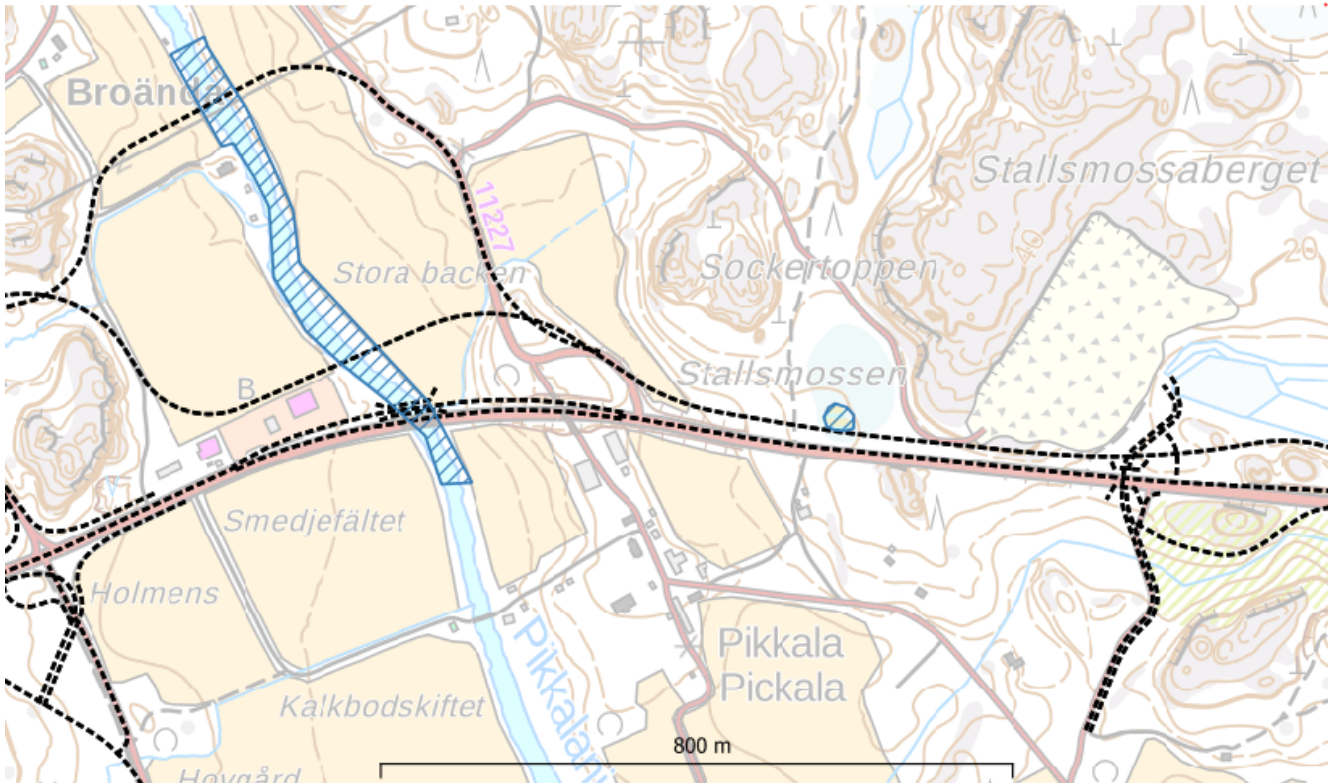
Kuva 5. Viitasammakon kartoituskohteet. Kohteet esitetty oransseina pisteinä.

Sudenkorentojen esiintymistä kartoitettiin kesä-heinäkuussa ennalta määritellyissä kohteissa käsittäen Stallsmossenin lammikon sekä Pikkalanjoen kantatien kohdalta pohjoiseen noin 600 metrin pituiselta osuudelta. Havainnointi tehtiin kiikareita apuna käyttäen. Korentoja kartoitettiin 4 päivänä: 20.6., 27.6., 10.7. ja 15.7.2023. Kartoituspäivät valittiin säätilan mukaan siten, että

29.11.2024

kartoituspäivät olivat aurinkoisia tai puolipilvisiä, heikkotuulisia ja lämpimiä. Kohteilla selvitettiin korentojen esiintymistä iltapäivätunteina välillä 12-17 siten, että välillä siirryttiin kohteelta toiselle. Kartoituksen toteutti FM biologi Lauri Erävuori.

Kuva 6. Korentokartoitusalueet. Alueet merkitty sinisenä vinoviivoituksena.

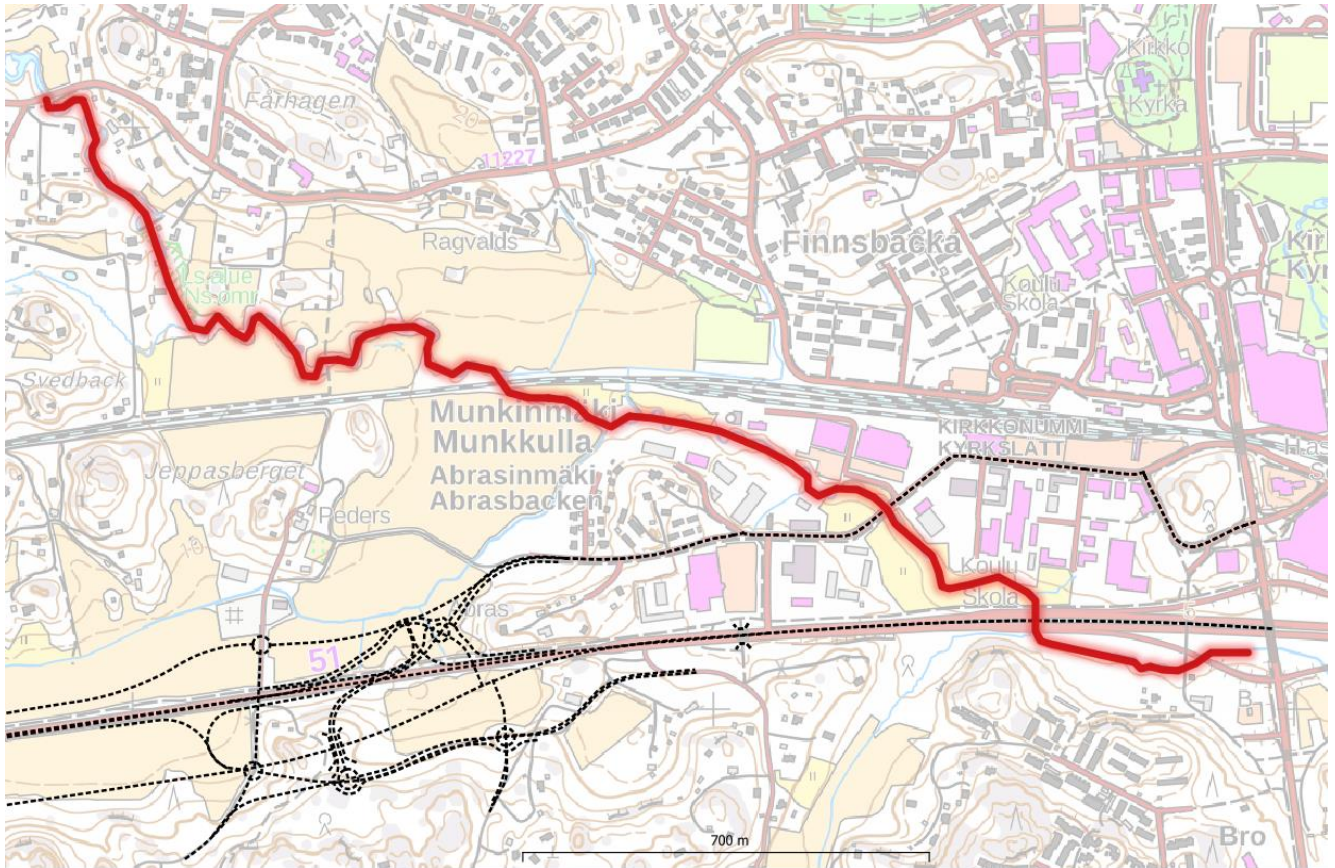
Pikkalanjoki on **saukon** elinympäristöä. Pikkalanjoella lajin esiintymistä ei tässä yhteydessä kartoitettu, koska saukon tiedetään käyttävän pikkalanjokea. YVA-ohjelmasta saadun palautteen ja yhteysviranomaisen lausunnon perusteella saukon esiintymistä kartoitettiin Kvarnbyåssa kantatien tuntumassa, vaikkakin joki alittaa kantatien kohdassa, jossa kantatie on jo nelikaistaistettu. Kvarnbyåsta on tehty aiemmin saukkohavainto ylävirralta Ravalsin alueelta, kantatien pohjoispuolelta sekä Humaljärveltä. Kvarbyån padon alapuolelta saukosta ei ole "virallisia" havaintoja.

Saukon esiintymistä kartoitettiin lumijälkikartoituksella sekä riistakameran avulla. Riistakameraa pidettiin maaliskoukokuun välisenä aikana 2024 kantatien sillan

29.11.2024

alustassa. Lumijälkikartoitus tehtiin maaliskuussa 2024 kahtena päivänä (6. ja 22.3.) hiihtämällä jokivarsi Upinniementieltä aina Överbyn padon tuntumaan. Lisäksi padon yläpuolisen altaan reunustat kartoitettiin. Kartoitukset ajoitettiin siten, että sateettomia päiviä oli ennen kartoitusta ollut vähintään neljä.

Kuva 7. Saukkokartoitusalue Kvarnbyålla. Alue merkitty punaisena viivana.

3.1 Epävarmuustekijät

Lajikartoituksiin liittyy aina jossain määrin epävarmuuksia. Kartoitukset kuvaavat tilannetta kartoitusvuonna, joten erityisesti liito-oravan esiintymiskuvassa voi tapahtua muutoksia. Tämän takia selvityksessä on esitetty myös silmämääräisesti potentiaalisiksi arvioidut kohteet. Potentiaali ei tarkoita, että kohteet tulee säilyttää, vaan enemmän sitä, että jatkosuunnittelussa tai muussa manakäytön suunnittelussa kohteet on syytä tarkistaa uudelleen.

29.11.2024

Pesimälinnusto kuvaa niin ikään tilannetta kartoitusvuonna. Pesimälinnuston osalta ei kuitenkaan tunnistettu olennaisia epävarmuustekijöitä, koska selvitysalueelta on aiemmin tehty pesimälinnustokartoituksia, jossa linnuston piirteet ovat olleet samankaltaisia.

Luontotyyppikartoitukseen ei liity erityisiä epävarmuuksia. Selvitysalueelta on tehty 2010-luvulla aiemmin kattavat kartoitukset yleiskaavatasoisesti. Lähtötietojen sekä kartoitusten laajuuden takia luontotyyppien osalta kyse on enemmänkin siitä, että niissä voi tulevaisuudessa tapahtua muutoksia, niin kielteisiä kuin toki myönteisiäkin esimerkiksi vanhojen peltojen kulttuurilehtojen osalta, jotka voivat mahdollisesti kehittyä edelleen luontaisemman kaltaisiksi.

4 Liito-orava

Liito-oravasta on aikaisempia tietoja selvitysalueelta. Kaikki aiemmin tunnetut kohteet kartoitettiin sekä potentiaalisiksi tunnistetut muut metsiköt. Aikaisemmin tunnetuista kohteista vain muutamalta löydettiin jätöksiä. Kohteiden olosuhteissa ei ole tapahtunut havaittavia muutoksia, vaan ne ovat silmämääräisesti edelleen liito-oravalle soveltuvia. Useammassa kohteessa on myös kolopuita (haapoja). Kohteet luokiteltiin elinympäristöihin ja potentiaalsiin elinympäristöihin aikaisempien ja tämän kartoituksen yhteydessä tehtyjen havaintojen perusteella.

Elinympäristöksi määritettiin kohteet, jotka on aikaisemmin todettu elinympäristöiksi ja tämän kartoituksen yhteydessä ne todettiin asutuiksi tai olosuhteitaan muuttumattomiksi, vaikka lajihavaintoja ei tehtykään.

Potentiaalisina kohteina rajattiin ne metsiköt, jotka rakenteellisesti vaikuttavat lajille soveltuvilta. Lähtökohtana on, että kohteilla esiintyy kuusta, haapaa ja/tai leppää ja metsikkö on rakenteellisesti soveltuva (ei liian tiheä tai nuori), kolopuut lisäävät kohteen potentiaalia. Kartoituksissa rajattiin viisi ydinaluetta sekä 18 potentiaalista kuviota, joiden potentiaali vaihtelee jonkin verran. Kohteet on kuvattu taulukossa (Taulukko 1) ja niiden sijainti on esitetty kartalla (Kuva 10). Potentiaaliset kohteet on rajattu tulevaisuudessa tehtäviä kartoituksia ajatellen.

29.11.2024

Potentiaalista kohdetta ei voi tulkita liito-oravan elinympäristöksi, vaikka kuviolta havaittaisiin kolopuita.

Taulukko 1. Rajatut liito-oravakohteet. Potentiaaliset kohteet eivät ole lain suojaamia, potentiaali perustuu subjektiiviseen arvioon.

Nro	Tyyppi	Kuvaus
1	Ei havaintoja, Potentiaalinen Vähäinen potentiaali	Tien ja pellon välinen kuusisekametsä, jota paikoin harvennettu. Yksittäisiä kookkaita haapoja ryhminä. Ei kolohavaintoja.
2	Ei havaintoja, Potentiaalinen Kohtalainen potentiaali	Varttunutta kuusimetsää, reunustoilla yksittäisiä haaparyhmiä. Ei pesäkolohavaintoja.
3	Ei havaintoja, Potentiaalinen Kohtalainen potentiaali	Pellon reunustan sekametsää, jossa kuusen ohella haapaa ja koivua. Yksi kolohaapa.
4	Ei havaintoja, Potentiaalinen Kohtalainen potentiaali	Varttunutta kuusimetsää ja eteläosassa runsaasti kookasta haapaa. Ei kolohavaintoja.
5	Ei havaintoja, Potentiaalinen Vähäinen potentiaali	Kuusivaltaista korpimuuttumaa. Yksittäisiä haapoja. Ei kolohavaintoja.
6	Ei havaintoja, Potentiaalinen Vähäinen potentiaali	Vanhan pellon puustoutunut, haapavaltaisen reunus. Varttuneita kuusia. Ei kolohavaintoja.
7	Ei havaintoja, Potentiaalinen Kohtalainen potentiaali	Puronotkelma ja siihen kytkeytyvä varttunut kuusikko. Purovarsi potentiaalisin, runsaasti tervaleppää. Kuusikon potentiaali pieni. Ei kolohavaintoja, mutta käpytikka alueella koputtelemassa.
8	Ei havaintoja, Potentiaalinen Vähäinen potentiaali	Lähes puhdasta kuusikkoa, paikoin nuorta ja tiheää. Muutamia haapoja kantatien reunustassa.
9	Ei havaintoja, Potentiaalinen Vähäinen potentiaali	Kuusikkoa, joka monin paikoin tiheää, oijen varsilla yksittäin koivua. Potentiaali alhainen, ei haapaa.
10	Ei havaintoja, Potentiaalinen Kohtalainen potentiaali	Sekapuustoista aluetta, vanhan pellon reunustan tuntumassa haaparyhmiä ja ratavarren reunustoilla kuusta. Potentiaali suurin vanhan pellon reunustassa. Ei havaittu koloja.
11	Ei havaintoja, Potentiaalinen kohtalainen potentiaali	Lehtipuuvaltaista/kuusivaltaista sekametsää. Haaparyhmiä ojan tuntumassa. Ei havaittu kolopuita.
12	Ei havaintoja, Potentiaalinen Kohtalainen potentiaali	Vanhan pellon reunustoilla runsaasti haapaa ja varttuneita kuusia. Ei havaittu kolopuita.
13	Ydinalue (todettu pesäkolo)	Kuusivaltainen, osin harvennettu kuvio, jossa runsaasti haaparyhmiä. Lajista aikanaan tehty paljon havaintoja. Kartoituksessa löydettiin yksittäisiä papanoita kolmen haavan alta. Kolohaapoja eteläreunassa.
14	Ydinalue	2014 elinympäristöksi (ydinalue) rajattu alue, useita kolopuita. Kartoituksessa havaittiin pieniä papanamääriä (alle 10) muutaman puun juurelta. Edelleen lajille soveltuva, mutta ei asuttu 2023-2024. Tulkittu kuitenkin edelleen ydinalueeksi.
15	Ei havaintoja, Potentiaalinen Vähäinen potentiaali	Kuusivaltaista, osin sekapuustoista korpea, haapaa yksittäin. Ei kolopuita.
16	Ei havaintoja, Potentiaalinen Kohtalainen potentiaali	Kuusisekametsää, yksittäisiä haapoja. Luonnonsuojelualue.
17	Ydinalue (todettu pesäkolo)	Runsaasti haapaa, reunustoilla kuusta. Kaksi kolopuuta. Aiemmin asuttu, 2023-2024 havaittiin kahdelta puulta muutamia kymmeniä papanoita.
18	Papanahavaintoja, Potentiaalinen Kohtalainen potentiaali	Kuusisekametsää, reunustassa myös haapaa/haaparyhmiä. Kahdelta puulta muutaman papanan havainto. Aiemmin

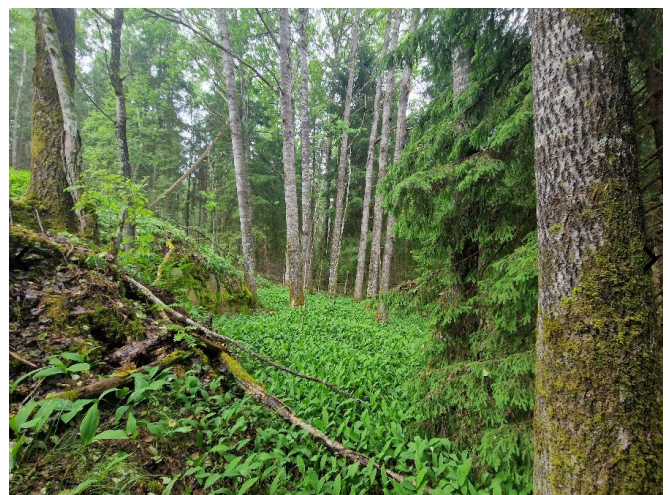

29.11.2024

		tunnettu kohde (papanahavaintoja, ei pesähavaintoa). Kolopuita ei havaittu. Mahdollisesti laji kulkenut alueen kautta.
19	Ei havaintoja, Potentiaalinen Kohtalainen potentiaali	Aikaisempia papanahavaintoja (muutama papana), 2023-2024 ei papanahavaintoja. Vanhan pellon reunustassa lehtipuuta, muutoin kuusivaltaista, haaparyhmiä. Ilmeisesti laji käyttänyt kuviota liikkumiseen.
20	Ei havaintoja, Potentiaalinen Kohtalainen potentiaali	Vanhaa, metsittyvää peltoa, jossa runsaasti kookasta haapaa. Eteläreunustassa kookasta kuusta. Muutamia kolopuita.
21	Ydinalue (todettu pesäkolo)	Ei tarkistettu, rajattu Marsuddenin luontoselvityksen yhteydessä.
22	Ydinalue (todettu pesäkolo)	Ei tarkistettu, rajattu Marsuddenin luontoselvityksen yhteydessä.

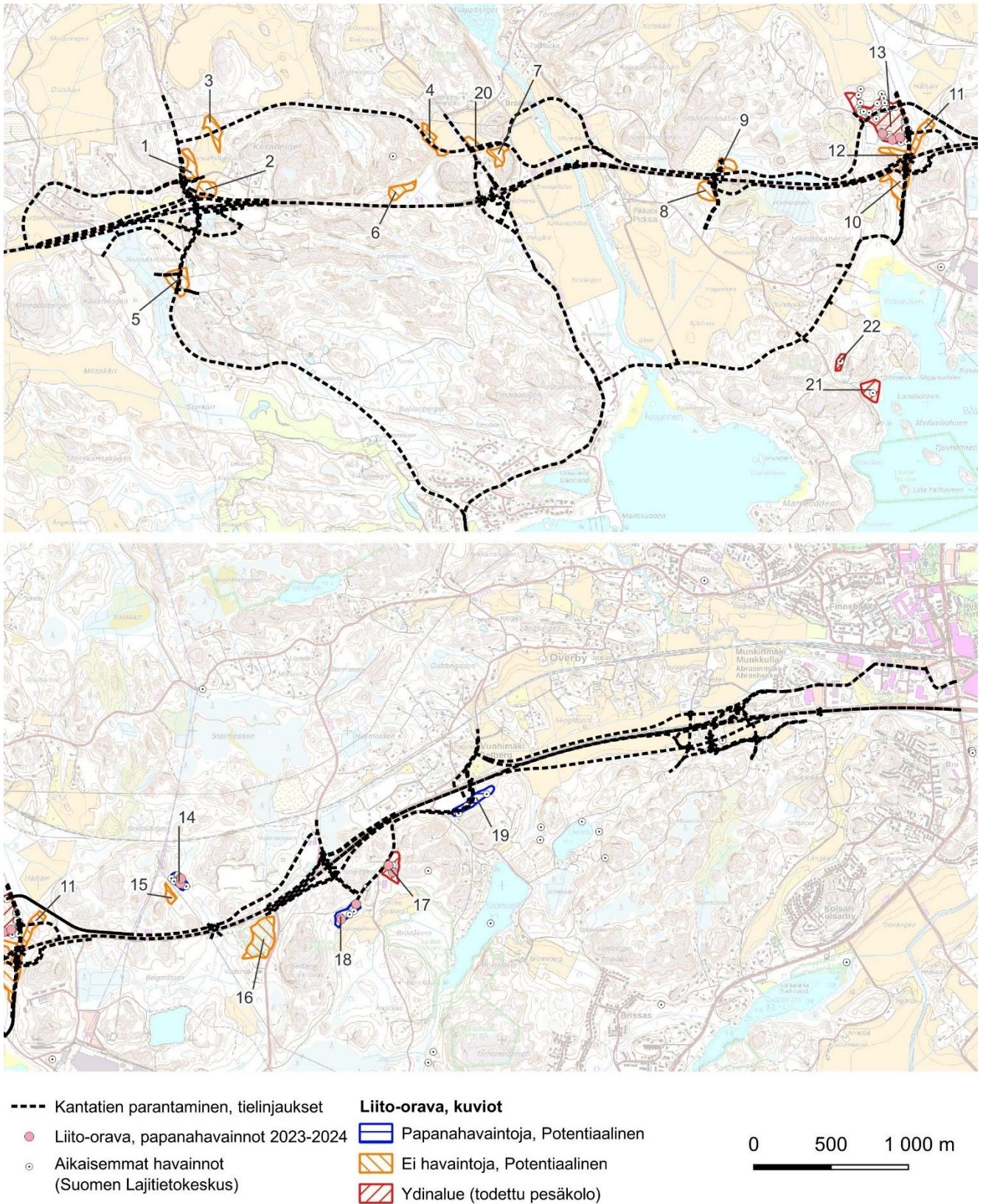
Kuva 8. Liito-oravalle hyvin soveltuvaksi, potentiaaliseksi arvioitua ympäristöä pellon reunustassa (kuvio nro 20). Heikosti soveltuvaa kuusivaltaista ympäristöä kuviolla 8.

Kuva 9. Liito-oravan elinympäristöä kuviolla 13. Liito-oravalle potentiaalista ympäristöä, josta aiemmin tehty yksittäisiä papanahavaintoja kuviolla 19.

29.11.2024

Kuva 10. Liito-oravahavainnot ja kuviorajaukset.

29.11.2024

5 Pesimälinnusto

Hankealueen pesimälinnustoa selvitettiin painottaen liittymäalueita. Rinnakkaistievaihtoehtojen osalta tähän raporttiin on koottu tiedot kaavoituksen yhteydessä tehdyistä linnustoselvityksistä. Eteläinen rinnakkaistievaihtoehto sijoittuu kaavoitetuille alueille ja rinnakkaistie noudattelee kaavoissa esitettyä tievarausta.

Linnusto on kantatien tuntumassa tavanomaista havupuuvaltaisten, käsiteltyjen metsien sekä karumpien kalliometsien lajistoa. Rehevämmillä paikoilla, jossa esiintyy lehtipuustoa ja/tai pensaikkoja lajisto on monipuolisempaa. Huomionarvoisista lajeista rehevien ympäristöjen lajeja edustavat mm. pensaskerttu ja sirittäjä. Vaateliaampia metsien lajeja edustavat sinänsä yleinen peukaloinen ja puukiipijä sekä erittäin uhanalainen hömötiainen. Huomionarvoisten lintulajien havainnot on esitetty kartalla (Kuva 11). Tavanomaista lajistoa ei kirjattu ylös.

Linnustollisesti monimuotoisin alue sijoittuu Pikkalanjoen alueelle, jossa ympäristöjen vaihtelevuus lisää linnuston monimuotoisuutta. Kelan liittymäalueella on runsaasti vanhoja, metsittyneitä, reheväkasvuisia peltoja sekä varttunutta kuusisekametsää. Sirittäjä on erityisen runsas alueella, mutta myös varttuneiden, monimuotoisempien metsien lajeja esiintyy, kuten peukaloinen ja puukiipijä. Alue on myös liito-oravan elinympäristöä ja siten kokonaisuutena monimuotoinen. Muutoin erityisiä linnustollisesti huomionarvoisia alueita ei selvitysalueella ole, vaan linnusto on tavanomaista.

Silmälläpidettävistä lajeista yleisin on pensaskerttu, jota tavataan selvitysalueen rehevämmillä, pensasvoittoisilla alueilla. Hankealueen itäosassa huomionarvoisia lajeja edustavat lähinnä peltoalueilla esiintyvät kiuru ja niittykirvinen. Laajemmilta kallioalueita ja niiden metsäisiltä osilta tehtiin havaintoja pyystä ja palokärjestä, jotka ovat direktiivilajeja.

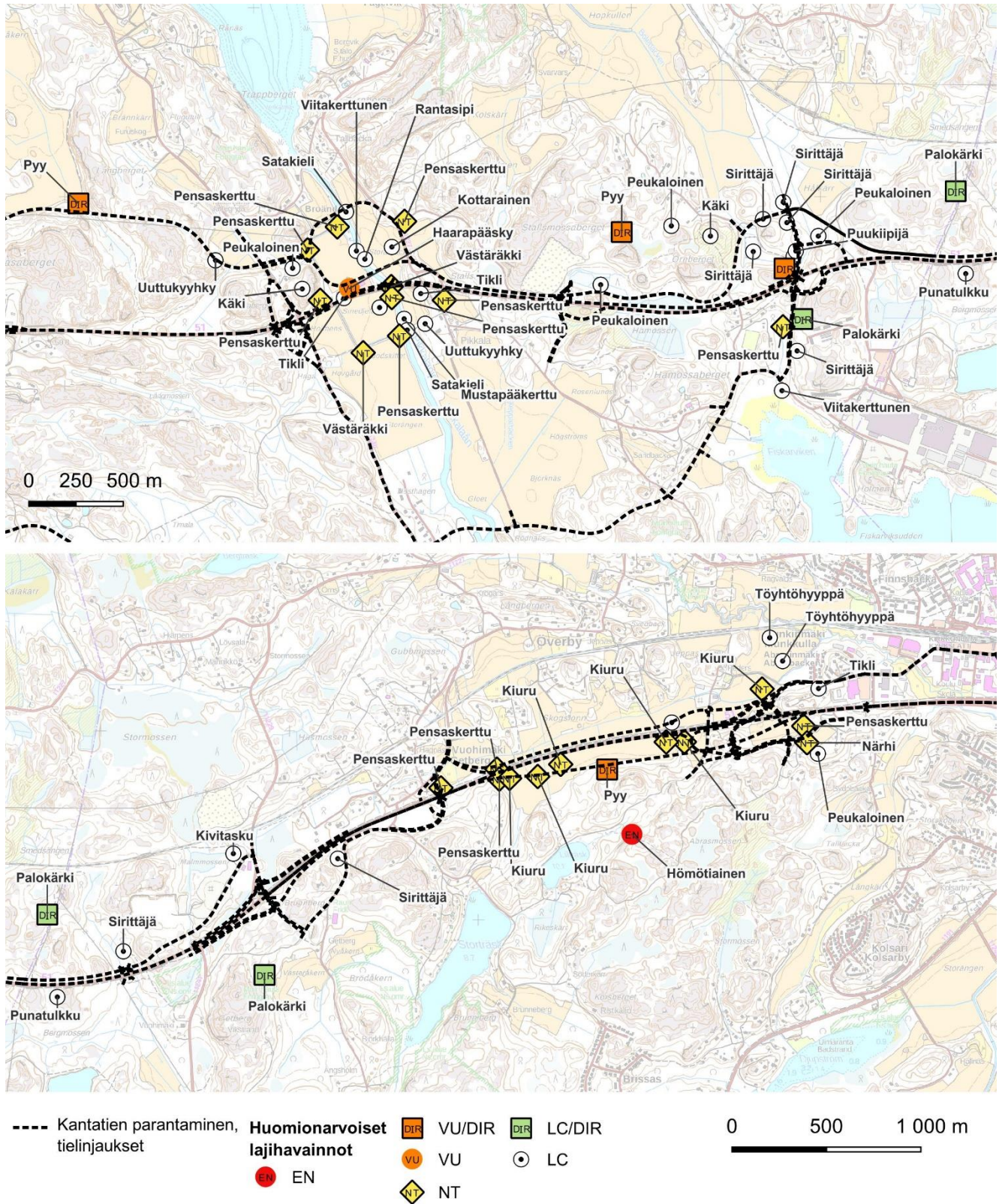
29.11.2024

Taulukko 2. Huomionarvoisten lintulajien havainnot.

Laji	Havaintotyyppi			
	Hajahavainto	Reviiri	Vaeltava	Yhteensä
Haarapääsky, VU		1		1
Hömötiainen, EN			1	1
Kiuru, NT		6		6
Kivitasku, LC		1		1
Kottarainen, LC	1			1
Käki, LC	1	1		2
Meriharakka, LC	1			1
Mustapääkerttu, LC		1		1
Niittykirvinen, LC		1		1
Närhi, NT		1		1
Palokärki, LC/DIR	2	1		3
Pensaskerttu, NT		12		12
Peukaloinen, LC		6		6
Punatulkku, LC	1	1		2
Puukiipijä, LC		1		1
Pyy, VU/DIR	4			4
Rantasipi, LC		1		1
Satakieli, LC		2		2
Sirittäjä, LC		7		7
Tikli, LC	1	2		3
Töyhtöhyppä, LC		2		2
Uuttukyyhky, LC	1	1		2
Viitakerttunen, LC		2		2
Västaräkki, NT		2		2
Yhteensä	12	52	1	65

29.11.2024

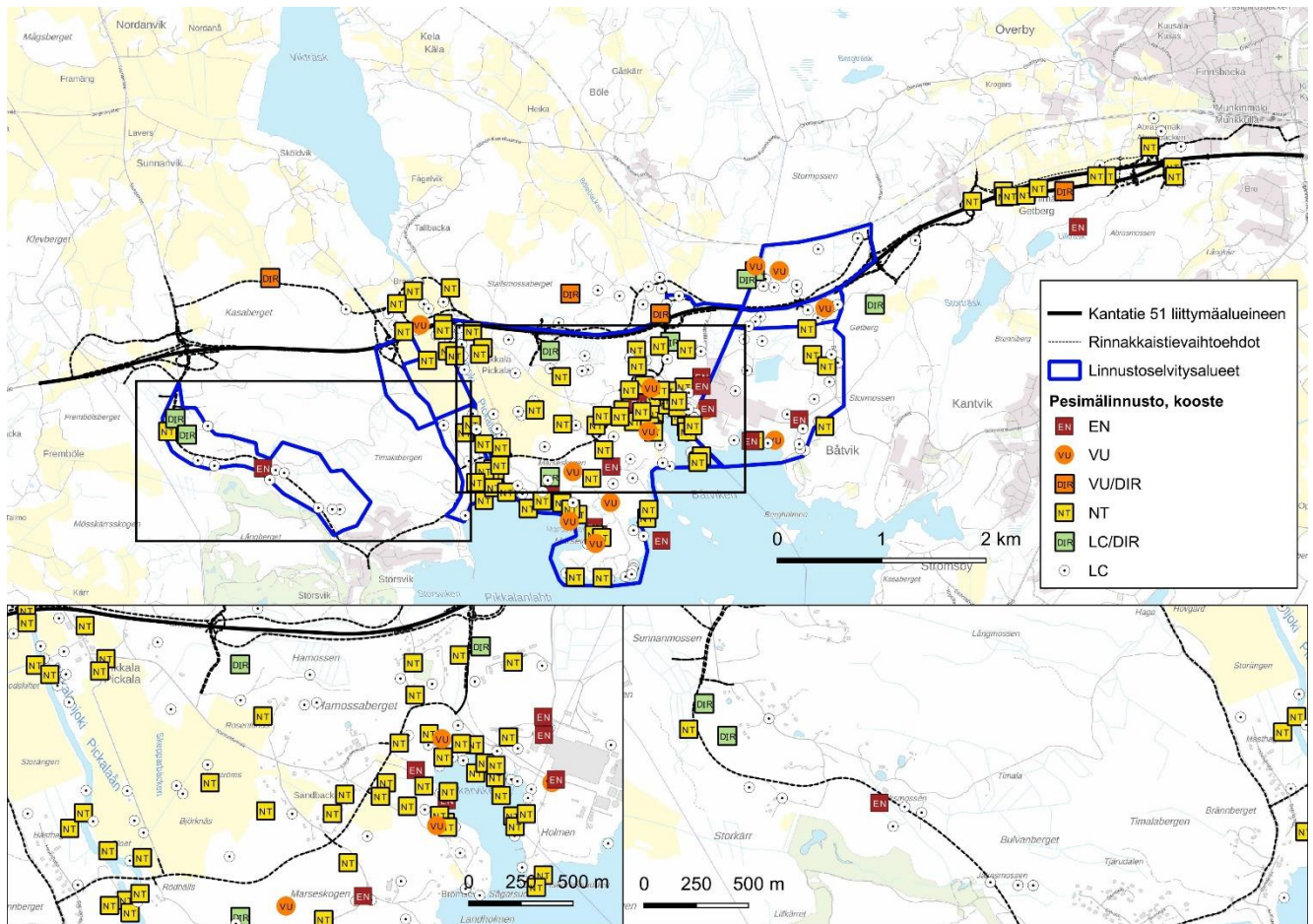

Kuva 11. Huomionarvoisten lintulajien havaintopaikat selvitysalueella.

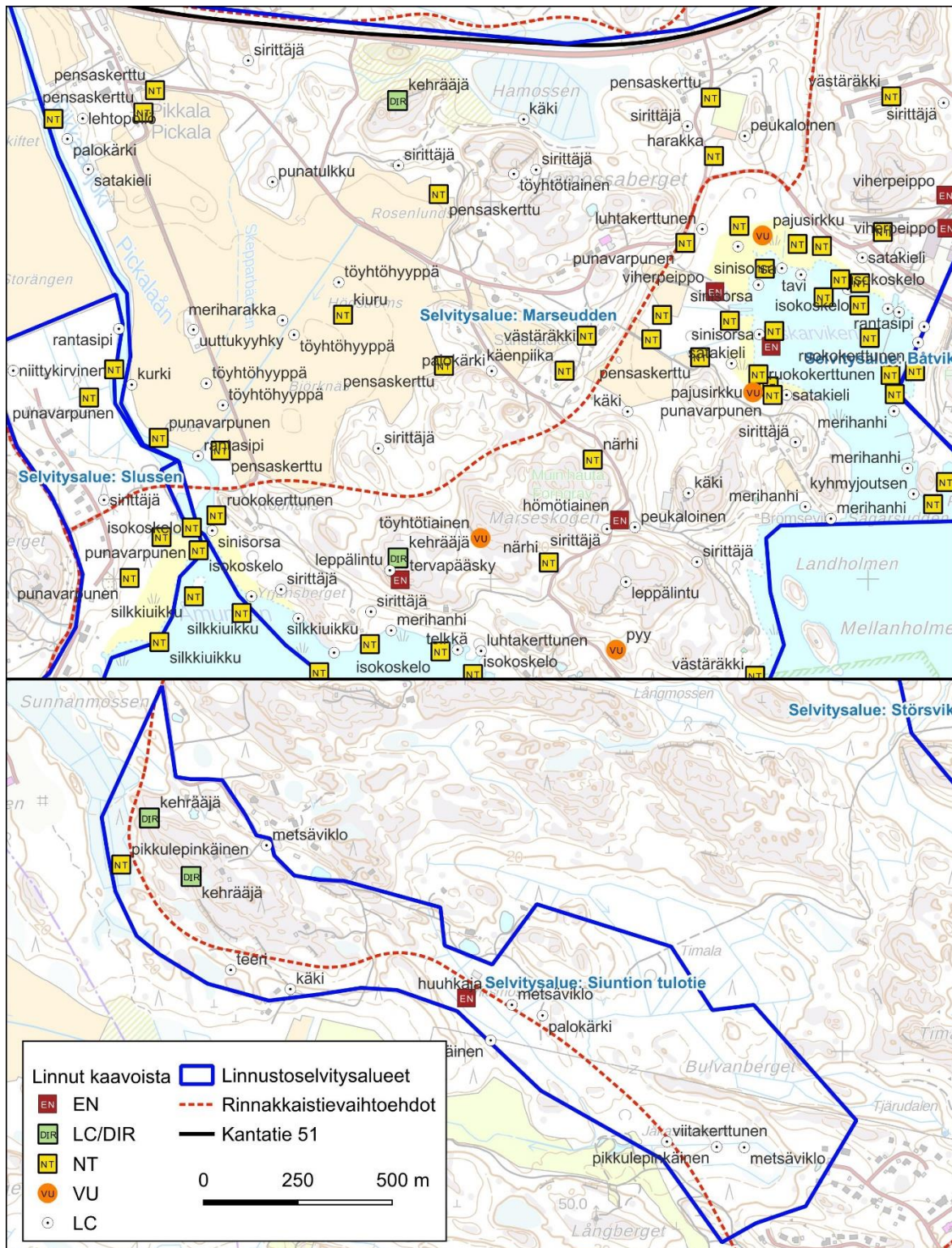
29.11.2024

Rinnakkaistievaihtoehtojen alueilta, lukuun ottamatta Siuntioon sijoittuvaa pohjoisen rinnakkaistien osaa, on kaavoituksen yhteydessä laadittu pesimälinnustoselvitykset. Kooste huomionarvoisesta lintulajistosta on koottu alla kartoille (Kuva 12 ja Kuva 13). Lisäaineistona on käytetty Suomen Lajitietokeskuksen havaintoaineistoja.

Kuva 12. Kaavoitukseen liittyvien pesimälinnustoselvitysten huomionarvoisten lajien havainnot. Kartalla on esitetty myös tämän selvityksen yhteydessä tehdyn kantatien alueen havainnot.

29.11.2024

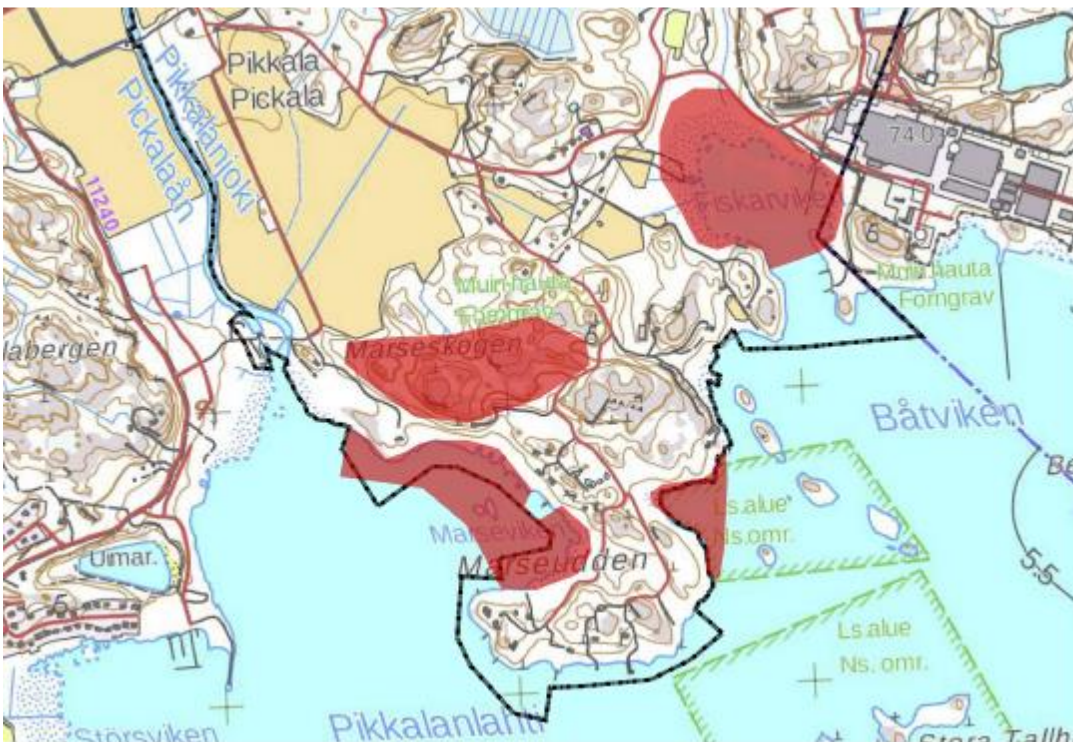
Kuva 13. Tarkemmat kartat eteläisen rinnakkaistien lintuhvainnoista alueilta, joissa esiintyy huomionarvoista lajistoa.

29.11.2024

Siuntion Marsudden–Pikkalan pesimälinnusto on monipuolista, mikä johtuu useista erilaisista elinympäristöistä sekä niiden rajavyöhykkeistä (Sweco ympäristö 2019). Tutkimusalueelta löydettiin yhteensä 77 lajin reviirit, joista valtaosa on hyvin tavallisia pesimälajeja. Lajistoon lukeutuu kuitenkin runsaasti huomionarvoista lajistoa.

Selvitysalueelta rajattiin neljä erillistä aluetta, joilla on merkittäviä linnustollisia arvoja. Näistä Fiskarvikenissa pesii hyvin monipuolista ja vaateliasta kosteikkolajistoa. Erityisen arvokas on silkkiuikkujen pesimäyhdyskunta. Myös Marsuddenin itärannalla on kosteikkolinnuille tärkeää aluetta, samoin Marsevikissa, jossa on runsaasti vesilintuja. Marseksogenin kallioinen metsäalue on puolestaan arvokas metsälajistolle sekä erityisesti hiirihaukalle ja kehrääjälle.

Kuva 14. Marseuddenin selvitysalueen arvokkaat linnustoalueet. Sittemmin alueen kaava on hyväksytty ja rinnakkaistie noudattaa kaavan tievarausta.

Störvikin selvitysalueelta (Ympäristötutkimus Yrjölä 2013) ei löytynyt erityisesti suojeltavia lajeja. Tutkimusalueen linnusto edustaa tyypillistä Etelä-Suomen

29.11.2024

talousmetsien, taimikoiden ja kuivien kallioalueiden lajistoa. Muutama runsain laji muodostaa pääosan alueen reviirien määrästä. Linnustoselvityksen perusteella ei ole tarpeen esittää erityisesti suojeltavia alueita.

Siuntion tulotien kaava-alueen linnustoselvityksessä alueella havaittiin huomionarvoisesta lajistosta kehrääjä, teeri, pikkulepinkäinen, palokärki, pyy ja huuhkaja. Huuhkaja ei pesi alueella (Faunatica 2009).

Slussenin Selvitysalueen pesimälinnusto on suurimmaksi osaksi metsätalousmaiden ja kulttuuriympäristöjen tavanomaista lajistoa (Luontotieto Keiron 2013). Lajirikkaimmat alueet olivat joenvarren ja Pikkalanlahden rantametsät. Kaava-alueella säännöllisesti esiintyvistä lajeista harvinaisin on jokivartta ruokailualueena käyttävä kuningaskalastaja, joka kuitenkin pesii muualla. Kalaisa Pikkalanlahti on levähtäville vesilinnuille tärkeä alue sekä kevät-että syysmuuton aikaan.

Båtvikin selvitysalueen lintulaskennoissa havaittiin yhteensä 70 lajia (Ympäristösuunnittelu Enviro Oy 2016). Kaikki tavatut lintulajit eivät todennäköisesti pesi selvitysalueella. Suurin osa tavatuista lintulajeista on Suomessa varsin yleisiä ja seudulla tavallisia pesimälajeja. Laskennassa tavattiin joitakin uhanalaisia ja muita huomionarvoisia lajeja.

Siuntion Kasabergetin alue muodostaa laajahkon kallioselänteen, joka rajautuu pohjoisessa peltoihin ja etelässä kantatiehen. Huomionarvoisesta lajistosta Kasabergetin alueella esiintyy kallioalueiden välisissä kuusivaltaisissa metsiköissä hömö- ja pyrstötiainen, kallioympäristöissä närhi, palokärki ja kangaskiuru.

6 Korennot, viitasammakko ja saukko

6.1 Korennot

Luontodirektiivin liitteen IVa korentolajien esiintymistä kartoitettiin Stallsbossenin lammella sekä Pikkalanjoen varressa kohdissa, jossa suunnitelmassa on esitetty uusia siltaratkaisuja. Luontodirektiivin lajeja ovat:

29.11.2024

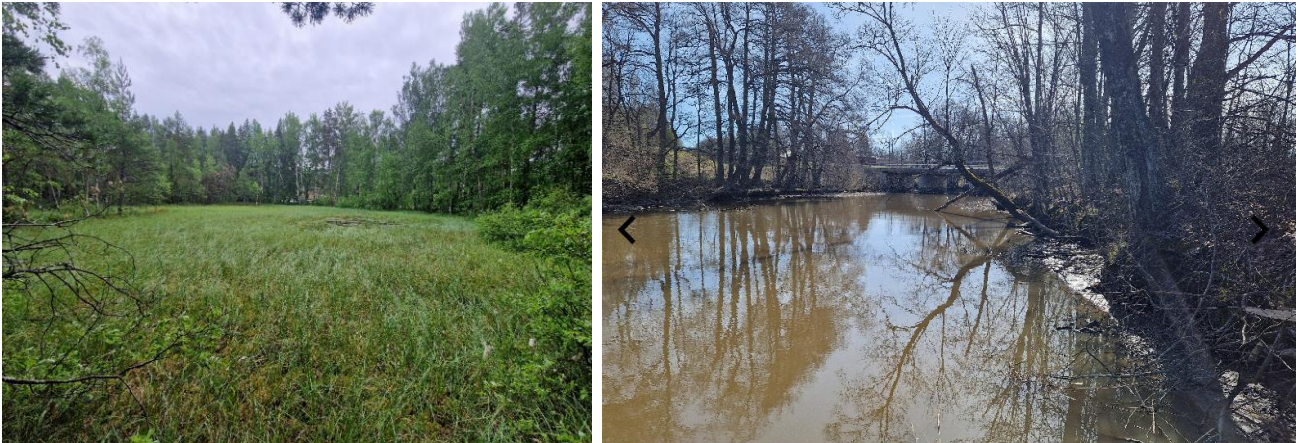
- idänkirsikorento, elinympäristöt: lähes kaikki rehevät vesistöt
- kirjojokikorento, elinympäristöt: hitaasti virtaavat hiekka/kivikkopohjaiset joet, toisinaan savipohjaisillakin virtavesillä. Vaatii päivittäistä suoraa auringonpaistetta.
- lummelampikorento, elinympäristöt: rehevät järvet ja lammet, lammikot, myös suolammet.
- sirolampikorento, elinympäristöt: suolammet, pienet järvet
- täplälampikorento, elinympäristöt: runsaskasviset lammet, järvet ja merenlahdet.

Stallsmossenin suolammikko on vesipinnaltaan hyvin pienialainen, vesialueella on kelluslehtistä kasvillisuutta. Soistuneet rannat ovat saravaltaisia. Lampi on ympäristöltään peitteinen, eikä lammen alueelle tule suoraa auringonpaistetta kuin keskipäivän aikaan. Lähinnä lampi soveltuisi lummelampikorennolle. Lammelta ei tehty havaintoja Luontodirektiivin korentolajeista. Kartoituksen yhteydessä lammella esiintyi yksittäin ruskohukankorentoja sekä siniukonkorento.

Pikkalanjokivarsi on siltapaikkojen alueella rannoiltaan kapean tervaleppävyöhykkeen luonnehtimaa. Puusto varjostaa jokea. Avoimempia kohtia on kantatien sillan kohdalla sekä pohjoisempaa voimajohtoalueella. Näissä kohdissa rantapuusto puuttuu ja siten kohdat ovat valoisampia. Luontodirektiivin liitteen IV korennoista virtavesissä esiintyviä ovat kirjojokikorento ja idänkirsikorento. Lampikorennot harvemmin esiintyvät virtavesien luona, vaan nimensä mukaisesti seisovan veden altailla tai suojaisilla merenlahdilla. Sirolampikorenon voi tavata myös hitaasti virtaavien vesien ääreltä. Pikkalanjoen kartoitusalueelta ei tehty havaintoja Luontodirektiivin liitteen IV korennoista. Todennäköisesti puuston varjostus ja toisaalta savisuus eivät suosi korentojen esiintymistä alueella. Kartoituksessa tavattiin neidonkorento ja sirotytönkorento.

29.11.2024

Kuva 15. Stallsmossenin suo ja sen keskiosassa oleva pienialainen avovesialue. Pikkalanjokea kantatien pohjoispuolella.

6.2 Viitasammakko

Viitasammakon esiintymistä kartoitettiin Stallsmossenin lammella sekä Störsvikin risteyksen tuntumassa sijaitsevalta sorakuopalta.

Viitasammakosta ei tehty kummaltakaan kohteelta havaintoja. Stallsmossen periaatteessa voisi olla lajille sovelias, joskin vesipintaa on hyvin vähän. Läheisyydessä ei sijaitse viitasammakoille tyypillisiä lisääntymispaikkoja, joten lammikon ”löytyminen” lienee viitasammakolle varsin sattumanvaraista. Störsvikin risteyksen tuntuman pieni sorakuoppa ei sovellu lisääntymispaikaksi, koska kuoppa kuivuu kesäaikana.

6.3 Saukko

Kantatien eteläpuolella kohdalla joki on noin 2 metriä leveä, rannoiltaan heinävaltainen. Pohjoispuolella joki virtaa puistomaisessa ympäristössä, rannat ovat pensaikkoiset ja reunoille on istutettu koivuja. Pohjoisempana joki virtaa Munkinmäen alueen halki tyypillisenä, rannoiltaan heinittyneenä kapeana ”kaupunkipurona”. Saukolle kulkuesteitä aiheuttavat mm. rautatie sekä Överbyn pato.

29.11.2024

Lumijälkikartoituksessa saukon jäljet havaittiin ainoastaan Överbyn padon yläpuolelta, patoaltaan tuntumasta rannasta. Kartoitetulla osuudella ei ole suvantolaajentumia eikä selkeitä sulapaikkoja. Muita jälkihavaintoja tehtiin mm. rusakosta, kauriista sekä minkistä. Riistakameralla ei saatu havaintoa saukosta. Sen sijaan minkistä saatiin useampikin havainto.

Tulosten perusteella ei voida pois sulkea sitä, että saukko käyttäisi Kvarnbyåta kulkureittinään. Merkittävästä saukon kulkuväylästä tai elinympäristöstä ei todennäköisesti ole kyse ainakaan kantatien tuntumassa.

7 Kasvillisuus ja luontotyypit

7.1 Luonnonpiirteet ja kasvillisuuskuviot

Suunnittelualue on luonnonsuhteiltaan vaihtelevaa ympäristöä, jota hallitsevat tuoreet kankaat, avokalliot, kalliometsät ja kuivahkot kankaat. Pienipiirteisyydestä ja topografiasta johtuen pienialaiset rehevämmät ympäristöt ovat jokseenkin yleisiä käsittäen lehtoja (joista useimmat vanhoille pelloille syntyneitä), lehtomaisia kankaita sekä kuusivaltaisia korpikuvioita. Vaikka metsät ovat päävoittoisesti talousmetsäluonteisina tasarakenteisia ja jokseenkin nuoria, esiintyy suunnittelualueella myös varttuneita, jopa vanhoja metsäkuvioita. Näiden piirteet ovat kuitenkin vahvasti talousmetsän kaltaisia ja esimerkiksi lahoppuuta esiintyy hyvin vähän tai ei ollenkaan. Myös puustoltaan valtaosa kangasmetsistä on tasaikäisiä, yhden puusukupolven metsiä. Paikoin kuitenkin esiintyy sekametsiä ja jonkin asteista erirakenteisuutta.

Kantatien varren metsäiset ympäristöt ovat valtaosin talousmetsiä ja siten edustavuudeltaan heikentyneitä. Kangasmetsäkohteista on huomionarvoisina nostettu esille metsiköt, joissa on selkeästi havaittavissa kangasmetsien uhanalaisten luontotyyppien rakennepiirteitä, kuten erirakenteisuus ja lahoppuun esiintyminen. Kalliometsät sekä karut lakikalliot ovat yleisiä. Näiden muodostamat arvokkaimmat kokonaisuudet on nostettu huomionarvoisina kohteina esiin, ei

29.11.2024

kaikkia pieniä, yksittäisiä kuvioita. Kalliometsät ovat silmälläpidettävä luontotyyppi ja rannikkoseudulla varsin yleinen. Useimmat kalliometsiksi rajatut kohteet käsittävät myös karuja poronjäkälasammalkallioita, jotka ovat luontotyyppinä elinvoimaisia ja hyvinkin yleisiä rannikolla. Suolunnon kohteina on nostettu esiin luonnontilaiset tai sen kaltaiset suot. Valtaosa selvitysalueen soista on ojitettuja muuttumia tai turvekankaita. Säilyneenä on lähinnä yksittäisiä piensoita.

Osuudella Sunnanvik pohjoisen uuden rinnakkaistien Kasabergetin uuden tien osuus käsittää laajat Kasabergetin kallioalueet kallionalusmetsineen sekä länsiosassa pieniä peltoaloja ja turvekankaita. Itäosaa luonnehtii Pikkalanjoki peltoalueineen. Metsät ovat pääosin kallioalueiden ulkopuolella tuoreita tai lehtomaisia talousmetsäluonteisia kankaita. Vanhat pellot ja niityt Mossabergetin länsipuolella sekä Hagan alueella ovat metsittyneet ja ne ovat luonteeltaan tuoreita, keskiravinteisia kulttuurivaikuttaneita ns. sekundäärilehtoja.

Broändassa on Kasabergetin uuden tien kohdalla luonnontilainen puro-osuus, joka on länsiosastaan pelto-ojaa.

Eteläisen rinnakkaistien Timalantien osuus sijoittuu Storkärrin pohjoispuoleisen kallioselänteen reunustaan. Kallioalueen reunustan piensuot ovat muuttuneet ojituksien myötä, joskin paikoin suot ovat säilyttäneet ominaispiirteensä. Itäosa linjauksesta sijoittuu Golf-kentän tuntumaan talousmetsäkäytössä oleville tuoreille kankaille.

Sunnanvikin liittymäalue on lähes kauttaaltaan muuttunutta ympäristöä käsittäen vanhoja peltoja sekä aikanaan ojitetun turvekankaan. Osittain liittymäalue ulottuu eteläpuoleiselle kalliometsien luonnehtimalle kallioalueelle. Sunnanvikin osuus käsittää laajat Kasabergetin kallioalueet kallionalusmetsineen sekä länsiosassa pieniä peltoaloja ja turvekankaita.

Osuudella Pikkala-Kela länsiosaa hallitsee Pikkalanjoki peltoalueineen. Itäosaa luonnehtivat kallioalueet ja niiden välisten painanteiden pääosin kuusivaltaiset tuoreet kankaat. Osuuden suot ovat ojitettuja muuttumia tai turvekankaita. Kelan

29.11.2024

liittymän alueella on laaja varttuneen tuoreen kankaan erirakenteinen kuvio, jossa esiintyy myös kohtalaisesti lahoppuuta. Tähän kytkeytyy myös vanhoille pelloille syntynyt rehevä, lehtipuuvaltainen sekundäärilehto. Alueen linnusto on edustavampaa käsittäen mm. sirittäjän, peukaloisen, pyyn ja käen.

Osuudella Vuohimäki on lukuisia kalliometsiä, joista osa on varsin edustavia käsittäen myös kallioketomaisia laikkuja ja/tai karuja poronjäkälä-sammalkallioita. Osuudella ovat myös lähes ainoat laajemmat suot, jotka ovat säilyttäneet ominaispiirteitään reunaojituksista huolimatta. Suunniteltu vihersilta sijoittuu kohtaan, jonka eteläpuoleiset osat ovat vanhaa umpeutuvaa peltoa, jonka reunaosat ovat tuoretta keskiravinteista lehtoa tai lehtomaista kangasta.

Osuutta Peders-Munkinmäki hallitsevat peltoalueet kuntakeskuksen reunoilla. Eteläinen kantatien vaihtoehtoinen linjaus sijoittuu laajan kallioselänteen reunaan. Alueen metsät ovat voimakkaasti käsiteltyjä. Osuudella on muutamia, laajempia kalliometsäalueita sekä yksittäinen varttuneen tuoreen kankaan erirakenteinen kuvio. Itäosassa virtaa Kvarnbyån. Kantatien eteläpuoleisen peltoalueen eteläreunassa on yhdessä kohdassa tihkumaista pintaa, joka on ilmeisimmin syntynyt metsän käsittelystä. Metsäkoneiden uriin on muodostunut tihkumaisia, kosteita laikkuja, mutta selkeää, varsinaista tihkupintaa ei havaittu.

Kuva 16. Tihkuisuutta pellon reunustan metsälaitteella, jota harvennettu.

29.11.2024

7.2 Huomionarvoiset luontotyypit

Selvitysalueella ei ole luonnonsuojelulain mukaisia suojeltavia luontotyyppiejä. Kartoituksissa rajattiin yksi vesilain mukaiseksi puroksi luokiteltava puro-osuus Siuntiossa. Kantvikin luonnonsuojelualue sijaitsee kantatien välittömässä tuntumassa. Luonnonsuojelualueita ei ole erikseen merkitty karttoihin, koska aluerajaus on esitetty maanmittauslaitoksen maastokartassa.

Luontotyyppikuvioille määritettiin uhanalainen luontotyyppi, ja luontotyypin edustavuus arvioitiin perustuen LUOPAS-oppaan liitteen III (Luontotyyppien hyvän tilan osoittajia) sekä Helsingin kaupungin käyttämään edustavuusmäärittelyyn (Erävuori ym. 2021). Alueen uhanalaiset luontotyypit on esitetty kartalla (Kuva 13). Edustavuudeltaan ”hyvät” ovat kohteina huomionarvoisia. Kangasmetsien edustavuudeltaan ”kohtalaiset” ovat pääosin tavanomaisia, lähinnä lievää erirakenteisuutta on havaittavissa. Nykytilassa nämä edustavat lähinnä talousmetsäluonteisia kankaita.

Kuva 17. Kalliometsät ovat vaihtelevia. Osa kalliometsistä käsittää varttuneita, jopa vanhoja mäntyjä (vasen kuva, kohde nro 43), kun taas useita kohteita luonnehtii nuori männikkö (oikea kuva, kohde nro 36).

29.11.2024

Kuva 18. Alueella on säilynyt yksittäisiä piensoita kohtalaisen edustavina (kohde nro 46, vasen kuva) ja yksittäin luonnontilaisina (kohde nro 56).

Kuva 19. Kuvion 35 puron yläosaa. Alaosassa uoma on syvässä painanteessa. Kuvion 44 kallion alustan piensuo.

Kuva 20. Kangasmetsistä rajattiin kuviot, joissa kangasmetsien ominaispiirteet ovat kohtalaisesti havaittavissa, kuten kuviolla 12, jossa esiintyy lahoppuuta ja erirakenteisuutta. Kuviolta 52 on havaittu liito-orava jätöksiä. Kuvio on puustoltaan

29.11.2024

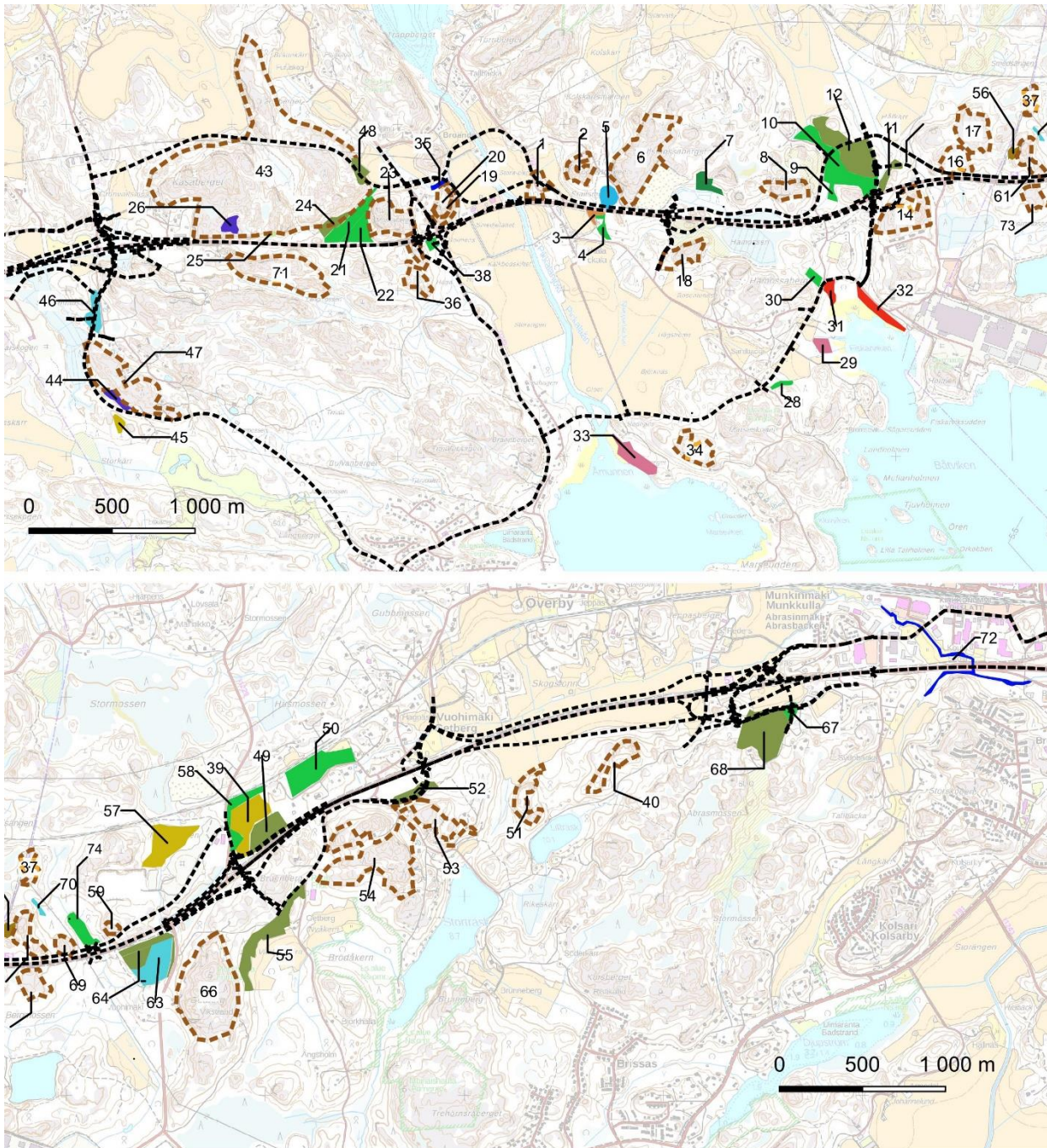
monilajinen ja osin erirakenteinen, lehtipuuta esiintyy runsaasti. Kuvion poikki on mennyt aikanaan sähkölinja ilmeisesti.

Kuva 21. Varttunutta sekametsää, jossa lievää erirakenteisuutta ja paikoin lahoppuuta (kuvio nro 48). Tuoretta lehtoa ja lehtokorpea kuviolla nro 74.

29.11.2024

--- Kantatien parantaminen, tielinjaukset	--- Kalliometsät NT	■ Vartuneet havupuuvallattiset lehtomaiset kankaat NT
Uhanalaiset luontotyytit	■ Lehtokorvet EN	■ Vartuneet havupuuvallattiset tuoreet kankaat VU
■ Aitokorvet EN	■ Rannikon kosteat leppälehdot NT	■ Vartuneet lehtipuuvallattiset lehtomaiset ja tuoreet kankaat VU
■ Havumetsävyöhykkeen purot ja pikkujouet VU	■ Rannikon tuoreet lehtipuuvallattiset lehdot VU	■ Saranevat VU
■ Isovarpurämeät NT	■ Suolammet NT	
■ Jalopuulehdot VU	■ Tuoreet keskivänteiset lehdot VU	

Kuva 22. Uhanalaiset luontotyytit. Numerointi viittaa seuraavaan taulukkoon.

Sitowise Oy
Linnoitustie 6 D, 02600 Espoo

Y-tunnus 2335445-0, **Kotipaikka** Espoo
Sähköposti etunimi.sukunimi@sitowise.com

29.11.2024

Taulukko 3. Rajattujen luontotyyppikuvioiden kuvaukset, edustavuus ja arvoluokka. Tavanomaista/muuttunutta/rakennettua ympäristöä ei ole kuvioitu. Numerointi viittaa edellä olevaan karttaan.

Nr o	Kuvaus	Edustavuus	Luonto-tyyppi	Uhanalaisuus	Arvoluokka
1	Kalliometsää, tien niittymäisiä leikkauksia sekä tuoretta lehtoa. Muuttunut; tiealueita ja varastoalueita. Muutamia pähkinäpensaita.	Heikko	Kalliometsät	NT	0
2	Pieni kalliometsäalue, jonka reunaosat käsiteltyjä Hyvin tavanomainen ja metsänkäsitely muuttanut.	Heikko	Kalliometsät	NT	0
3	Kuvio on runsasjalopuista piennarlehtoa, jonka lajeihin kuuluvat mm. vuohenputki, käenkaali, kultapiisku ja rönsyleinikki. Kuviolla kasvaa vaahteraa, muutama tammi ja yksi vuorijalava. Kartanon ympäristöä, jalopuut voivat olla istutusperäisiä. Ei tulkittu varsinaiseksi jalopuuluontotyyppiksi.	Kohtalainen	Jalopuulehdot	VU	4
4	Ylispuuna vanhoja mäntyjä, seassa vaahteraa, osa kookkaampia. Pohjakerroksen valtalaji vuohenputki. Kulttuurilehtoa, jota osin käsitelty.	Heikko	Tuoreet keskiravinteiset lehdot	VU	0
5	Suo säilynyt luontaisena, reunoilla myös isovarpurämettä. Keskellä suota ilm. aikanaan kaivettu kuoppa, joka kuitenkin nykyisellään aivan suolammen kaltainen. Mustikkakorpea pohjoisreunustassa.	Hyvä	Suolammet	NT	3
6	Yksi alueen edustavimpia kalliometsiä, joka kuitenkin supistunut kiviainesalueen myötä. Vanhoja mäntyjä, yskittäin lahoppuuta, laaja kokonaisuus. Kokonaisuutena hieman heikentynyt kiviainesoton seurauksena.	Hyvä	Kalliometsät	NT	3
7	Lehtomainen kangas vanhan metsittyneen pellon reunustassa. Suhteellisen tavanomaista ja luontaisen lehtomaisen kankaan piirteet vähäiset, puusto tasarakenteinen.	Heikko	Varttuneet havupuuvaltaiset lehtomaiset kankaat	NT	4
8	Kallioalueen metsä on keskimääräistä paremmin säilynyttä verrattuna selvitysalueen muihin kalliometsiin. Alue sisältä joitakin aihkimaisia mäntyjä ja jonkin verran lahoppuuta. Kallioalueen länsiosassa sijaitsee korkea, ylikalteva kallioseinä.	Hyvä	Kalliometsät	NT	3
9	Vanha, metsittynyt, suurruohovaltainen pelto.	Heikko	Tuoreet keskiravinteiset lehdot	VU	0
10	Vanha, metsittynyt, suurruohovaltainen pelto.	Heikko	Tuoreet keskiravinteiset lehdot	VU	0

29.11.2024

11	Tuoreen kankaan varttunutta, hieman erirakenteisuuden piirteitä omaava metsikkö, jonka eteläosassa myös kapealti lehtoa. Lahopuuta kohtalaisesti, monipuolinen puusto.	Hyvä	Varttuneet havupuuvaltaiset tuoreet kankaat	VU	3
12	Kuusivaltaista sekametsää, jossa myös paikoin eri-ikäisyyttä. Sekapuuna mäntyä ja koivua, lukuisia haaparyhmiä, lahopuuta paikoin kohtalaisesti.	Hyvä	Varttuneet havupuuvaltaiset tuoreet kankaat	VU	2
14	Taloustmetsänä laajalti käsiteltyä kalliometsää, reunustoilla tuoreita harvennuksia. Kuitenkin kohtalaisen edustava kokonaisuus, jonka länsireunassa matala jyrkänne.	Kohtalainen	Kalliometsät	NT	4
16	Kallioalueen painanteen kangasräme, joka luonnontilainen. Kalliometsä laajahko, joskin aikanaan selvästi osittain harvennettua. Yksittäisiä iäkkäämpiä mäntyjä ja jäkäläsammalkalliopintoja. Kytkeytyy viereiseen kalliometsään muodostaen laajan kokonaisuuden.	Hyvä	Kalliometsät	NT	3
17	Poronjäkäläsammalkalliot jopa vallitsevina, joten voisi olla myös ko. luontotyyppiä. Kalliometsälaikkuja avokallioilla. Varttuneita mäntyjä, laikut kuivahkoja tai tuoreita kankaita.	Hyvä	Kalliometsät	NT	3
18	Kulttuurivaikutteista lehtomaista kangasta, puustossa ylispuusto ja nuori, tasarakenteinen aluspuusto.	Heikko	Kalliometsät	NT	0
19	Korkea kalliojyrkänne, jonka alusta on puuston poiston jälkeen pensoittunut/vesakoitunut. Kalliolajisto vaatimatonta, jyrkänneellä yksittäin kielekkeitä. Yläosa kalliometsää, jossa yksittäin vanhoja mäntyjä.	Kohtalainen	Kalliometsät	NT	3
20	Maisemallisesti edustava, itäreuna porrasmaista kalliojyrkännettä, jonka alusta vesaikkoo. Kallioalueen päällinen iäkästä, harvaa männikköä.	Kohtalainen	Kalliometsät	NT	3
21	Vanhaa, kulttuurilehdon omaista korkeakasvuista vanhaa peltoa sekä reunustan matala, varjoisa karu kalliojyrkänne. Lillukkaa, oravanmarjaa ja käenkaalia sekä mesiangervoa.	Kohtalainen	Tuoreet keskiravinteiset lehdot	VU	4
22	Kulttuurilehtoa vanhalla pellolla. Korkeakasvuinen, mesiangervo, vuohenputki. Lehtipuuvaltainen.	Kohtalainen	Tuoreet keskiravinteiset lehdot	VU	4
23	Edustava kalliometsän ja karujen poronjäkäläsammalkallioiden mosaiikkimainen alue, reunametsiä käsitelty. Länsiosassa puusto varttunutta.	Hyvä	Kalliometsät	NT	3
24	Jyrkänneen yläosan varttunutta, kuusivaltaista tuoretta kangasta. Lahopuuta satunnaisesti, jonkin verran erirakenteisuutta.	Kohtalainen	Varttuneet havupuuvaltaiset tuoreet kankaat	VU	4

29.11.2024

25	Yksittäisiä lehmuksia, aluskasvillisuus kielon, lillukan ja oranvanmarjan luonnehtimaa	Kohtalainen	Varttuneet lehtipuuvaltaiset lehtomaiset ja tuoreet kankaat	VU	4
26	Ojittamattomana säilynyt piensuo, joka käsittää puustoista mustikkakorpea ja kangaskorpea sekä avoimempaa sarakorpea	Hyvä	Aitokorvet	EN	3
28	Kuviolla kasvaa yksi järeä raita ja vaahtera. Runsaita lajeja ovat kielo ja käenkaali. Muita lajeja ovat kivikkoalvejuuri, vuohenputki ja rönsyleinikki. Lisäksi esiintyy terttuseljaa. Muutama pähkinäpensas.	Kohtalainen	Tuoreet keskiravinteiset lehdot	VU	4
29	Puna-ailakkityypin rantalehtoa, luonnontilainen.	Hyvä	Rannikon tuoreet lehti-puuvaltaiset lehdot	VU	3
30	Lahopuuta kohtalaisesti, lehtolajisto kulttuurivaikutteista, yleisesti vadelmaa, käenkaalia, metsäalvejuuria ja hietakastikkaa.	Kohtalainen	Tuoreet keskiravinteiset lehdot	VU	3
31	Tervaleppäluhtaa ja suuruohoista rantalehtoa. Edustava kohde.	Hyvä	Rannikon kosteat leppälehdot	NT	3
32	Tervaleppäluhtaa ja suuruohoista rantalehtoa. Edustava kohde.	Hyvä	Rannikon kosteat leppälehdot	NT	3
33	Puna-ailakkityypin rantalehtoa, luonnontilainen.	Hyvä	Rannikon tuoreet lehti-puuvaltaiset lehdot	VU	3
34	Suhteellisen edustava kalliometsäkuvio Marseskokogenin kallioselänteellä, jossa kallioalueiden ulkopuoliset osat käsiteltyjä metsiä.	Kohtalainen	Kalliometsät	NT	4
35	Alaosastaan luonnontilaisena säilynyt tai sellaiseksi muuttunut, syvään uurtunut, hiekka- ja kivipohjainen puro. Pohjoispuoli pääosin taimikkoa. Reunapuusto säilytetty.	Hyvä	Havumetsä-vyöhykkeen purot ja pikkujoet	VU	1
36	Jokseenkin ehyt kalliometsäalue, jossa edustavia jäkälikköjä sekä osin vanhaa puustoa.	Kohtalainen	Kalliometsät	NT	4
37	Kalliometsää ja poronjäkälasammalkallioita sekä eteläosassa kallioiden ruohovartista kasvillisuutta. Osin muuttunut johtoalueen takia, joka mahdollisesti kuitenkin runsastuttanut mm. katajaa ja ruohovartista kasvillisuutta (keto-orvokki, maksaruohot...)	Kohtalainen	Kalliometsät	NT	3

29.11.2024

38	Kulttuurilehto. Lehtipuuvaltainen, harvennettu. Vuohenputkea ja koiranputkea, kastikkavaltainen. Paikoin käenkaalia ja oravanmarjaa, taigasananjalkaa. Heikentynyt.	Heikko	Tuoreet keskiravinteiset lehdot	VU	0
39	Keskiosastaan suhteellisen hyvin säilynyttä isovarpurämettä, reunoilta kuivahtanut ojitusten takia. Säilyttänyt reunoillakin verraten hyvin tyypillisen lajiston, mutta sammalkerros muuttunut metsäsammalvaltaiseksi.	Kohtalainen	Isovarpurämeet	VU	4
40	Lakiosistaan luonnontilainen. Rinteet käsiteltyjä talousmetsiä. Pienialainen	Heikko	Kalliometsät	NT	0
43	Laaja kallioselännekokonaisuus, jossa kalliometsät osittain edustavia, osassa puusto nuorta. Kokonaisuutta rikkoo voimajohto. Arvo laajassa, rakentamattomassa kokonaisuudessa, vaikka edustaa rannikolle tavanomaista kallioselännettä.	Kohtalainen	Kalliometsät	NT	3
44	Saranevalaikkuja sekä hieskoivun luonnehtimaa aitokorpea	Hyvä	Aitokorvet	EN	3
45	Jossain määrin kuivahtanut rämelaikku, keskiosissa säilynyt rahkasammalpinta. Kenttäkerros suopursuvaltainen.	Kohtalainen	Isovarpurämeet	NT	0
46	Ojitukset kuivattaneet, pääosin muuttumaa. Runsaasti lahoppuuta, paikoin saniaisvaltaista.	Kohtalainen	Lehtokorvet	EN	4
47			Kalliometsät	NT	4
48	Varttunutta, joskin melko tasarakenteista kuusikkoa. Rinteessä sekametsää, lehtomaisuutta. Lahoppuuta hieman.	Kohtalainen	Varttuneet havupuuvallaiset tuoreet kankaat	VU	4
49	havumetsä, kuusi ja mäntyvaltainen kangasmetsä, pienialaisesti myös kalliota kerroksellinen rakenne, niukasti lahoppuuta, ylispuut iäkkäitä	Kohtalainen	Varttuneet havupuuvallaiset tuoreet kankaat	VU	0
50	Sekundäärilehtoa, pääpuuna vaihtelevan ikäinen koivu, jonkin verran kuusta. Rehevä aluskasvillisuus: mesiangervo, tertiualpi, valkovuokko, metsäkorte, mesimarja, oravanmarja, kiolo	Kohtalainen	Tuoreet keskiravinteiset lehdot	VU	4
51	Kalliometsä, nuorta mäntyä ja koivua. Ei vanhempaa puustoa.	Heikko	Kalliometsät	NT	4
52	Varttunut kuusikko, tuoretta ja lehtomaista kangasta. Pohjoispuolella lehtipuuvaltaista vanhan pellon reunustaa. Sekapuustoista, hieman erirakenteisuutta, ei lahoppuuta. Seassa mm haapaa.	Kohtalainen	Varttuneet havupuuvallaiset tuoreet kankaat	VU	3
53	Kalliometsä, pohjoisrinteellä kuusta sekä haapoja. Yksittäisten asuinkiinteistöjen laikuttama ja siten kokonaisuutena heikentynyt.	Heikko	Kalliometsät	NT	0

29.11.2024

54	kalliometsää ja tuoreen kankaan sekametsää, rajautuu etelässä hakkuuseen. Jonkin verran erirakenteisuutta, yksittäin vanhoja mäntyjä.	Kohtalainen	Kalliometsät	NT	3
55	Lehtimetsäkaistale pellon ja taimikon välissä, puusto nuorta, pohjoisosassa järeämpää tuoretta ja lehtomaista kangasta, pohjoisosassa pienialaisesti tuoretta lehtoa. Erittäin kookkaita kuusia. Liito-oravalle soveltuvaa ympäristöä	Kohtalainen	Varttuneet havupuuvaltaiset tuoreet kankaat	VU	3
56	Saraneva johtoalueen vieressä, reunoilla tupasvillarämettä kapealti. Luonnontilaisena säilynyt, vallitsevina lajeina jouhi- ja pullosara.	Hyvä	Saranevat	VU	3
57	Isovarpuräme, ojitettu, vanhaa puustoa, lahoppua hieman. Muuttumaa	Heikko	Isovarpurämeet	NT	0
58	Rehevä lehtopohja, radan varressa myös korpisuutta. Muuttunutta ja käsiteltyä tievarren ja ratavarren ympäristöä.	Heikko	Tuoreet keskiravinteiset lehdot	VU	0
59	Kallioalue, josta puusto poistettu kauttaaltaan. Arvot hävinneet.	Ei enää luontotyyppi	Kalliometsät	NT	0
61	Tavanomaista kalliometsää, jossa pienialaisia jäkälikköjä. Puusto tasarakenteista, nuorta	Heikko	Kalliometsät	NT	0
63	Lehtokorpi (EN), jota keskellä kulkeva oja on jonkin verran kuivattanut, hiirenporras-isoalvejuurivaltainen, puusto kuusta sekä harmaa- ja tervaleppä, paikoin tiheää kuusitaimikkoa. Sisältyy luonnonsuojelualueeseen.	Hyvä	Lehtokorvet	EN	1
64	tuoretta pääosin kuusivaltaista kangasmetsää, osin korpisuutta, puusto järeää suojametsä viereiselle lehtokorvelle. Sisältyy luonnonsuojelualueeseen.	Hyvä	Varttuneet havupuuvaltaiset tuoreet kankaat	VU	1
66	Getbergin kallioalue, jossa mm. muinaishauta. Pohjoispuolella motocross-ajoratoja (rajattu pois). Edustava kokonaisuus.	Hyvä	Kalliometsät	NT	3
67	Lehtoa ja lehtomaista kangasta, sekundäärilehtoa, jossa vuohenputkea yleisesti. Sekapuustoinen.	Heikko	Tuoreet keskiravinteiset lehdot	VU	0
68	Varttunut talousmetsäkuusikko, jonkin verran lahoppua. Ei erirakenteisuutta.	Heikko	Varttuneet havupuuvaltaiset tuoreet kankaat	VU	0
69	Pieni kalliometsälaikku, osin eteläreuna leikattu. Paikoin vanhempaa mäntyä. Tuoreen kankaan ja kuivahkon kankaan vuorottelua, paikoin jäkäläpintaa	Heikko	Kalliometsät	NT	0

29.11.2024

70	Pienialainen, johtoalueeseen rajautuva lehtokorpi/saniaiskorpikuvio, jossa valuvesivaikutusta. Ympäristöt käsiteltyä, eteläpuolella nuorta koivikkoo. Yleisesti hiirenporrasta ja korpikaislaa, paikoin lillukkaa ja ahomansikkaa.	Hyvä	Lehtokorvet	EN	3
71	Edustava kalliometsä- ja poronjäkäläsammalkalliomosaiikki, jonka eteläreunassa varttuneempaa lehtomaista kangasta. Valitettavasti soistunut alue on ojitettu. Kalliojyrkänteitä, joilla kuitenkin hyvin tavanomainen karujen kallioiden lajisto.	Hyvä	Kalliometsät	NT	3
72	Kvarnbyå. Kaupunkipuro kantatien tuntumassa, osin muokattu uoma. Edustavimmat osat kaupunkirakenteen ulkopuolella.	Kohtalainen	Havumetsä-vyöhykkeen purot ja pikkujoet	VU	3
73	Pienehkö kalliometsälaikkujen ja poronjäkäläsammal-kallioiden yhdistelmäkuvio. Yksittäin varttuneempia mäntyjä. Rannikolle tyypillinen.	Kohtalainen	Kalliometsät	NT	4
74	Vanhalle niitylle syntynyt tuore keskiravinteinen lehto ja pohjoispuolinen, osin kuivahtanut lehtokorpi (EN).	Kohtalainen	Tuoreet keskiravinteiset lehdot	VU	3
75	Kuusivaltaista, osin varttunutta tuoretta kangasta. Suojelualueen reunametsiä, joilla ensisijaisesti suoja-arvo.	Kohtalainen	Varttuneet havupuuvaltaiset tuoreet kankaat	VU	4

7.3 Selvitysalueen erityiset luontotyyppiärvot

Selvitysten perusteella alueelta rajattiin kohteet, jotka ovat LUOPAS-oppaan arvoluokittelun arvoluokkiin sisältyviä (Kuva 16). Muu ns. tavallinen luonto, jää luokituksen ulkopuolelle. Edustavuuden ja uhanalaisuuden mukaan luontotyyppikohteet arvoluokiteltiin. Luokkien 3 ja 4 rajanveto on jokseenkin subjektiivista. Luokkaan 3 on osoitettu mm. lukuisista kalliometsistä ensisijaisesti edustavimmat ja/tai laajimmat kokonaisuudet.

Selvitysalueella on kaksi ylimmän luokan (luokka 1) kohdetta, Kantvikin luonnonsuojelualue sekä Broändan puro. Luokan 2 kohteena rajattiin Kelan liittymäalueen tuntumassa sijaitseva, kantatien pohjoispuolelle sijoittuva yhtenäinen kangasmetsäkuvio, joka on myös liito-oravan elinympäristöä. Muut rajatut kohteet edustavat luokkia 3 ja 4 eli monimuotoisuutta turvaavat ja tukevat kohteet. Luokan 3 kohteina rajattiin lähtökohtaisesti uhanalaiset,

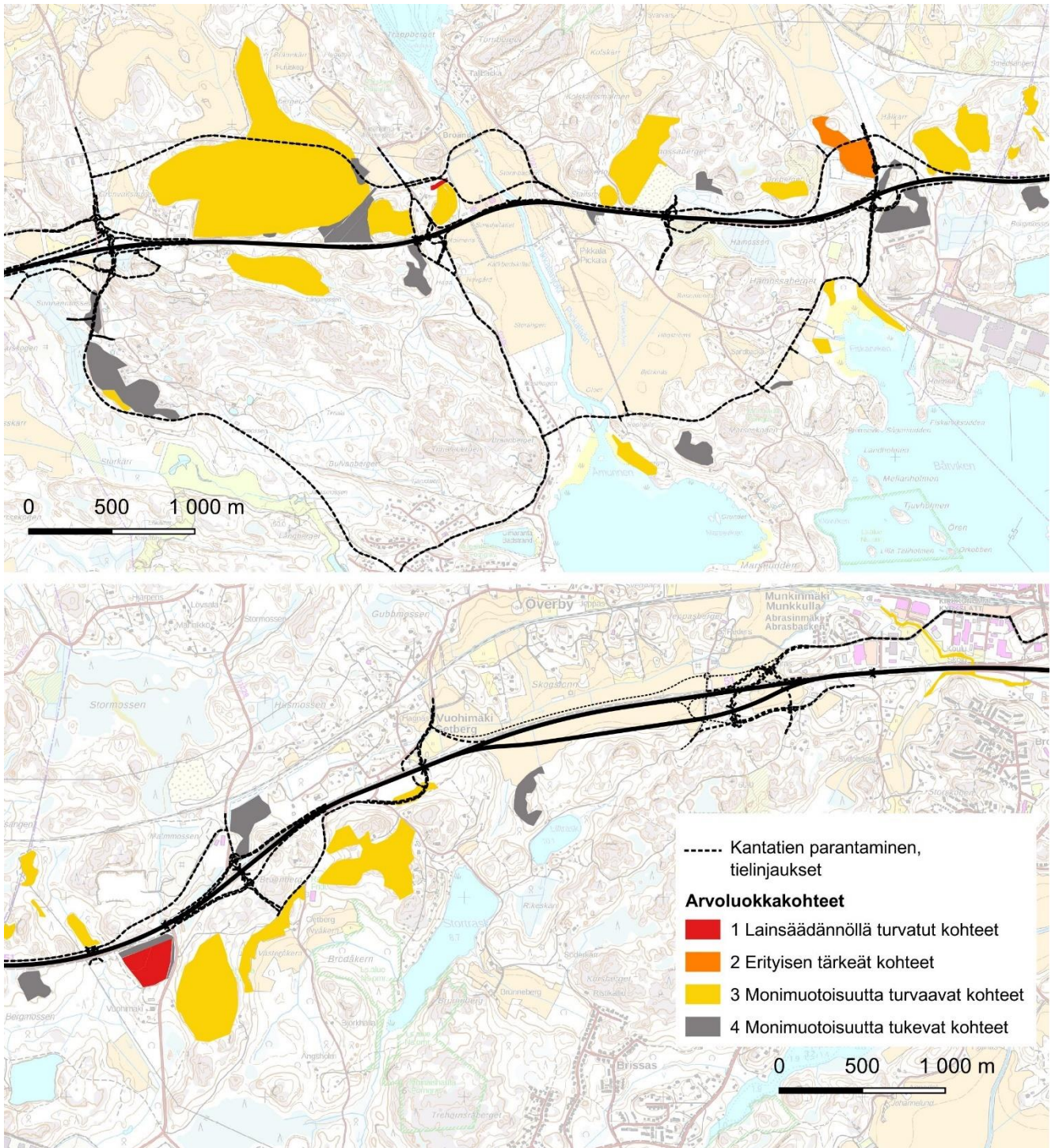
29.11.2024

edustavuudeltaan vähintään kohtalaiset luontotyytit. Kohteista valtaosa on yhtenäisiä kallioalueita. Muita luokan 3 kohteita ovat rannikon lehtokohteet sekä pienialaiset, säilyneet korpikuviot.

Monimuotoisuutta tukevana (luokka 4) rajattiin silmälläpidettävien luontotyyppien kohteita, joissa edustavuus arvioitiin kohtalaiseksi. Osa luokan 4 kohteista on jokseenkin tavanomaista luontoa ja LUOPAS-oppaan luokittelussa luokan 4 kohteen erottaminen ns. tavanomaisesta luonnosta on jossain määrin subjektiivista; tukeehan ”tavanomainenkin” luonto toki monimuotoisuutta.

29.11.2024

Kuva 23. Arvoluokkakohdeet.

29.11.2024

7.4 Huomionarvoiset kasvilajit ja haitalliset vieraslajit

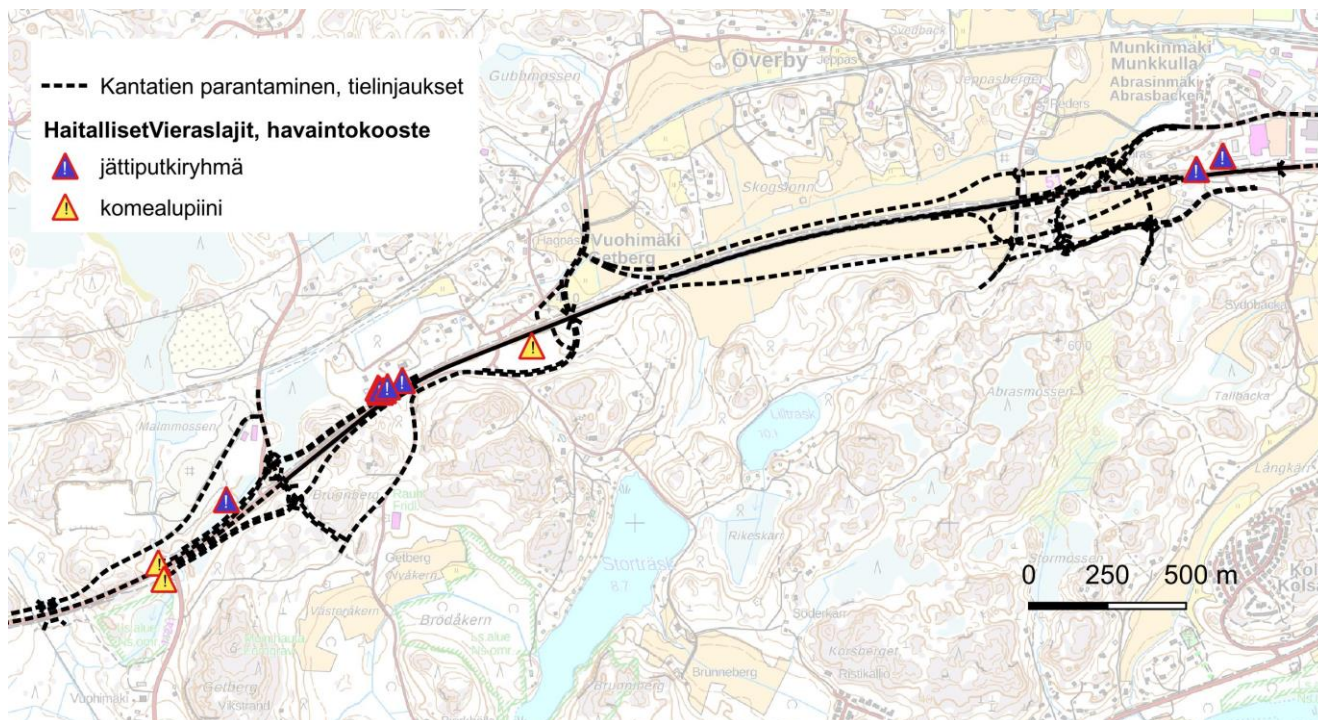
Selvitysalueelta oli tiedossa yksi rauhoitetun valkolehdokin kasvupaikka. Valkolehdokkia ei löydetty kartoitusten yhteydessä Bätvikintien ja Jorvaksentien risteysalueelta, josta aikaisempi havainto vuodelta 2020 on. Laji on tosin ajoittain oikukas, eikä kuki joka vuosi. Pelkkien aluslehtien havaitseminen on vaikeaa. Havaintopaikalla on kuitenkin useita motocross ajuria, joten laji voi olla hävinnytkin.

Lisäksi selvitysalueelta on Suomen Lajitietokeskuksen havaintoaineistoissa tieto yhdestä keltamataran esiintymästä Pikkalan kartanon sillan tuntumasta. Kantatien pohjoispuoleiset leikkaukset ovat ketomaista ympäristöä, mutta lajia ei löydetty. Piennarmataraa alueella esiintyy. Kartoitusten yhteydessä ei tehty havaintoja rauhoitetuista tai uhanalaisista kasvilajeista.

Haitallisista vieraslajeista havaittiin komealupiinia ja jättiputkea. Havainnot on esitetty kartalla, jossa näkyvät Suomen Lajitietokeskuksen havaintotiedot sekä kartoitusten yhteydessä tehdyt havainnot. Haitallisten vieraslajien osalta kartoitus kuvaa tämänhetkistä tilannetta. Erityisesti komealupiini voi levittäytyä laajemmallekin, joten tiedot vanhenevat suhteellisen nopeasti. Komealupiinin osalta merkittiin laajemmat kasvustot, yksittäisten tai muutamien versojen kasvustoja ei kantatien varresta ole merkitty. Komealupiinia esiintyy laajempina kasvustoina Vuohimäen risteyskohdalla, jossa vanhalle pellolle on levittäytynyt hyvin laaja kasvusto. Bätvikin tienhaaran kohdalla on pienialaisemmin kasvustoja kevyenliikenteen väylän varrella sekä alikulun tuntumassa. Muita laajempia kasvustoja ei havaittu, joskin havaitsemista vaikeutti tiepientareiden niitto. Jättiputkesta on kirjattu havaintoja muutamain paikoin kantatien tuntumasta (Kuva 24).

29.11.2024

Kuva 24. Haitallisten vieraslajien esiintymät.

8 Lähteet

Aluetta koskevat luontoselvitykset ja lajitieto (lähtötieto)

Suomen Lajitietokeskus 2023 ja 2024. Lajihavainto-otteet suunnittelualueelta (Laji.fi).

Inkoo

Luontotieto Keiron Oy 2015. Inkoon manneralueen yleiskaava. Luontoselvitys 2013. Inkoon kunta.

Kirkkonummi

Manninen, E. 2020. Luontotyyppi- ja kasvillisuusselvitys Kirkkonummen Vuohimäen alueella vuonna 2020. Faunatican raportteja 67/2020.

Metsänen, T. ja Erkinaro, M. 2020. Kirkkonummen Vuohimäen lepakkoselvitykset 2018-2020.

29.11.2024

Ojala, T., Mäkinen, J., Koskinen, J. ja Kiiski, J. 2015. Linnusto- ja perhosselvitys Vuohimäen maa-ainesten ottoalueilla, Kirkkonummi. Ramboll Oy.

Routasuo, P., Hagner-Wahlsten, N. ja Vauhkonen, M. 2016. Kirkkonummen Båtvikin asemakaavan luontoselvitys. Ympäristösuunnittelu Enviro Oy.

Saarivuo, E. 2014 Vuohimäen maa-ainesottoalueet, Kirkkonummi. Liito-oravaselvitys. Ramboll Oy.

Luontotieto Keiron Oy 2014. Läntinen kuntakeskus, Pikkalanlahti, Kantvik ja Pippuri. Luontoselvitys 2012-2013. Kirkkonummen kunta.

Siuntio

Luontotieto Keiron Oy 2013. Slussen asemakaava. Täydentävä luontoselvitys 2013. Arkitekturum Oy.

Sweco ympäristö Oy 2019. Luontoselvitys – viitasammakko, liito-orava, pesimälinnusto Pikkalan Marsuddenin osayleiskaava.

Ramboll Oy 2016. Etelä-Siuntion osayleiskaava-alueen luontoselvitys. Siuntion kunta.

Faunatica Oy 2009. Siuntion Tulotien asemakaava-alueen luontoselvitykset vuonna 2009.

Ympäristötutkimus Yrjölä Oy 2013. Siuntion Störsvikin luontoselvitys 2013.

Oppaat ja vastaavat

Punaisen kirjan verkkopalvelu 2024. <https://punainenkirja.laji.fi/>, 1.7.2024.

Kontula, T. ja Raunio, A. (toim.) 2018. Suomen luontotyyppien uhanalaisuus 2018. Luontotyyppien punainen kirja. Suomen ympäristö 5/2018. Suomen ympäristökeskus ja Ympäristöministeriö.

Mäkelä, K. ja Salo, P. 2024. Luontoselvitykset ja luontovaikutusten arviointi. Opas tekijälle, tilaajalle ja viranomaiselle. 2. korjattu painos. Suomen ympäristökeskuksen raportteja 43/2023.

29.11.2024

Erävuori, L., Kullberg, J., Lammi, E., Manner, J-P., Routasuo, P., Suominen, H. ja Vauhkonen, M. 2021. Luontotyyppiryhmien edustavuus ja luonnontilaisuusluokat. Julkaisussa: Helsingin uhanalaisten luontotyyppien inventoinnit 2017–2020, Liite 1.

